

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM
● OTRDIENA, 2010. GADA 13. JŪLIJS ● Nr. 52 (8035) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

Jauni veloceliņi
un ietves
Livānos

3. lappusē

Bīstama
slimība —
trihineloze

6. lappusē

Ceriņu brīnums
P.Upīša dārzā
Dobelē

7. lappusē

NEAIZMIRSTIET
ABONĒT
«NOVADNIEKU»
augustam
un pārējiem
mēnešiem
līdz gada beigām.

Savirpuļoti, izgavilēti un izdejoti X skolēnu dziesmu un deju svētki

Vīni visi ir atgriezušies mājās — pavisam mazie, lielākie un arī lielle dziedātāji un dejotāji, kuri Aglonas, Līvānu, Preiļu un Riebiņu novadu pārstāvēja X Latvijas skolu un jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Pēc lielās kopmēģinājumu slodzes, pēc satraucošā svētku gājiena un grandiozajiem koncertiem jo milāks šķiet mājams miers un atpūta koku paēnā vai pie kāda diķa vai ezera.

Pirmo reizi — UNESCO kalendārā

X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos, ko translēja Latvijas Televīzija un Latvijas Radio, piedalījās 30 975 dalībnieki, kuri pārstāvēja 1305 kolektīvus. Starp svētku

dalībniekiem bija 12 687 koristi, 13 760 tautas deju dejotāji un 4528 citu interešu izglītības kolektīvu dalībnieki.

Pirmo reizi svētku vēsturē tie bija iekļauti UNESCO svinamo dienu kalendārā 2010. – 2011. gadam, atzīmējot skolu jaunatnes svētku 50. gadadienu un to nozīmi Baltijas dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanā un pārņemšanā.

Daugav's abas malas joprojām kopā

Svētku kulminācija bija sestdien, 10. jūlijā, kad no rīta dalībnieki devās gājienā cauri Rīgas centram. Gājiens tika organizēts divās paralēlās plūsmās ar satikšanos pie

«Laimas» pulksteņa, ziedu nolikšanu pie Brīvības pieminekļa un sadalīšanos atkal divās plūsmās abpus Brīvības piemineklim, lai līdzīgi dziesmas vārdiem «Daugav's abas malas mūžam nesadalās» pie Elizabetes ielas Kurzeme, Zemgale un Rīga atkal satiktos ar Vidzemi un Latgali. Latvijas pļavu ziedu un zaļu pušķu straume, novadu tautastērpi un pašvaldību simboli virknē veidoja visu novadu un pilsētu dzīvo svītru kodu, savirpuļoja, sasaucās, sagavilēja, radot svētkus ne tikai Rīgas centrā, bet visā Latvijā.

● Attēlos — Aglonas, Līvānu, Preiļu un Riebiņu novadi svētku gājienā Rīgā.

Turpinājums 2. lappusē.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeima ģenerālprokurora amatā apstiprina Ēriku Kalnmeieru

Saeima pirmdien, 12. jūlijā, ģenerālprokurora amatā apstiprināja Ēriku Kalnmeieru. Par apstiprināšanu balsoja 54 deputāti, pret bija 25, savukārt 12 atturējās. Pēc Augstākās tiesas priekšsēdētāja priekšlikuma Saeima ģenerālprokuroru apstiprina amatā uz pieciem gadiem. Līdz šim Ē.Kalnmeiers bija LR Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Tiesās izskatāmo kriminālietu nodaļas virsprokurors. Dažādos amatos Latvijas Republikas prokuratūrā viņš ar pārtraukumu strādājis kopš tās izveidošanas 1990. gadā. Laika posmā no 1994. gada līdz 2000. gadam Ē.Kalnmeiers bija zvērināts advokāts.

Zatlers saņem Medvedeva ielūgumu apmeklēt Maskavu

9. jūlijā Jūrmalas rezidencē Valsts prezidents Valdis Zatlers tikās ar Krievijas Federācijas prezidenta Dmitrija Medvedeva administrācijas vadītāju Sergeju Nariškinu, tās laikā Nariškins nodevis Zatteram Krievijas prezidenta ielūgumu apmeklēt Maskavu. Kā informē Prezidenta kanceleja, sarunas noritējušas pozitīvā un konstruktīvā gaisotnē, kuru laikā pārrunātas Latvijas un Krievijas divpusējās attiecības, īpaši uzsvērot ekonomiskos un kultūras kontaktus. Pievērsties Latvijas Valsts prezidenta vizītes Krievijā plānošanas gaitai, tika pārrunāts arī līgumtiesiskās bāzes sagatavošanas process. Vēl nav zināms vizītes konkrēts datums un dienaskārtība. Šo jautājumu saskaņošana starp valstu ārlietu resoriem turpinās.

Dombrovskis pelna mazāk nekā Igaunijas premjers

Latvijas Ministru prezidenta Valda Dombrovskā alga, kas patlaban pirms nodokļu nomaksas veido 1908 latus, ir zemāka nekā Igaunijas, bet augstāka nekā Lietuvas premjeram. Igaunijas premjerministra Andrusa Ansipa alga ir 2940 lati mēnesī, bet Lietuvas premjers Andrius Kubilius mēnesī saņem 1678 latus, biznesa portāla «Nozare.lv» rīkotajā diskusijā informēja Valsts kancelejas direktore vietniece valsts pārvaldes attīstības un politikas koordinācijas lietās Baiba Pētersone. Pētersone uzsvēra, ka Igaunijā valsts pārvaldes sektors vienmēr ir bijis labāk atalgots nekā Latvijā, turklāt mūsu ziemeļu kaimiņi arī krīzes laikā esot saglabājuši dažādus pabalstus un piemaksas. Viena no valsts augstākajām ierēdnēm arī atzina, ka ministru atalgojums vienmēr ir bijis jūtīgs jautājums un tie ir amati, kur ir visgrūtāk pieņemt lēmumu par algas paaugstināšanu, bet visvieglāk — par samazināšanu. Pēc viņas teiktā, tikai viens Ministru prezidents pēdējos desmit gados pieņēma lēmumu par Ministru kabineta locekļu algas paaugstināšanu, un tas bija pašreizējais finanšu ministrs Einars Repše. Pārējie visi algas esot tikai mazinājuši. To, kāpēc igauņu valsts pārvalde ir labāka apmaksāta, «SEB bankas» makroekonomikas eksperts Dainis Gašpuitis skaidroja ar to, ka igauņi strādājot efektīvāk, jo laikā, kad viņš pats vēl strādājis publiskajā sektorā, vienas un tās pašas funkcijas Latvijā pildīja divi trīs cilvēki, bet Igaunijā to darīja 1-2 cilvēki. Savukārt Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijas prezidents Jānis Naglis atšķirības strādājošo skaitā skaidroja ar darba apjomu, kas ir jāpaveic. «Piemēram, Latvijā mašīnu tehniskā apskate jāveic katru gadu, taksometriem — pat biežāk, bet Igaunijā šis termiņš ir 2-3 reizes garāks. Tas nozīmē, ka igauņi mazāk tērē naudu un ir nepieciešami mazāki cilvēku resursi, kas ar to visu nodarbojas,» secināja Naglis. Viņam piekrita arī Pētersone, sakot, ka latviešu nacionālā vēlme visu uzskaitīt, kontrolēt un iegrāmatot nereti esot pat absurda.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (zurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

Dzīvot ir tas pats, kas mīlēt: prāts pretojas, bet instinkts liek turpināt.

S. Batlers

Savirpuļoti, izgavilēti un izdejoti X skolēnu dziesmu un deju svētki

Sākums 1. lappusē.

Sākoties gājienam, vienas plūsmas sākumā gāja Valsts prezidents Valdis Zatlers ar kundzi, Ministru prezidents Valdis Dombrovskis, izglītības un zinātnes ministre Tatjana Koķe un Rīgas pašvaldības vadība. Otras plūsmas sākumā devās svētku virsvadītāji.

Jau no agra rīta ielās, pa kurām devās gājieni, pulcējās skatītāji, kuri sveica dalībniekus. Gājiena dalībnieki bija tērpušies tautas tērpos, ar ziedu pušķiem rokās, ar puķu vainagiem. Spēlēja pūtēju orķestri, skanēja dziesmas, bet dejotāji, neskatoties uz svelmi, gājiena vietām devās dejas soli.

Izturēja gan dalībnieki, gan skatītāji

Kad es piedalījos dziesmu svētkos, tad gan bija svelme un karstums... Droši vien tā pēc gadiem varēs teikt ikviens svētku dalībnieks un skatītājs, atceroties karstās dienas Rīgā, kad termometra stabiņš neapturami kāpa pāri plus 30 grādu atzīmei.

Neskatoties uz to, ka ne vienam vien dalībniekam pārkaršanas dēļ pēc palīdzības nācās griezties arī pie mediķiem, viņi bija malači — izturēja gan mēģinājumus, gan koncertos. Lai atveldzētos, lietā tika laistas gan minerālūdens pudeles, gan ugunsdzēsēju šļūtenes, kad dienesta darbinieki pirms deju koncerta laistīja «Daugavas» stadiona segumu.

Dziesmu un deju svētki Eiropā

Skaļāk vai klusāk, augstāk vai zemāk un lābāk vai sliktāk, bet dziedāt un dejot var ikviens. Parasti mēs to darām vieni paši pie spoguļa, draugu kompānijās zaļumballēs vai vasaras festivālos, tomēr reizi četros gados liela daļa latviešu arī dzied un dejo visi kopā vairāku desmitu tūkstošu auditorijas priekšā. Izrādās, mēs neesam vienīgie, kas pulcējas kopīgai dziesmai un dejai.

Dziesmu un deju svētku tradīcijas Eiropā aizsākušās 19. gadsimta vidū. Pirmais dziesmu festivāls notika 1843. gadā Šveicē, un tajā piedalījās 2100 dziedātāji no 80 korie. 1845. gadā līdzīgi svētki notika Vācijā. Lielākie dziesmu svētki

pasaulē 1928. gadā norisinājās Austrijā par godu F.Šuberta 100. nāves gadadienai. Tajos piedalījās simtiem vācu koru no dažādām pasaules valstīm. Laika gaitā dziesmu un deju svētku tradīcijas Eiropā lielākoties ir izzudušas.

Vācijā vairs nenotiek neviens festivāls, kas kopīgā dziesmā un dejā vienotu vāciešus no visas valsts. Tāpat arī Itālijā mūsdienās nenotiek neviens festivāls, kurā vietējie iedzīvotāji kopā dziedātu un dejotu. Visos pasākumos uzstājas tikai jau atpazīstami mākslinieki. Tomēr arī Portugālē, kur iedzīvotāju ir sešas reizes mazāk nekā Itālijā, dziesmu un deju svētku tradīcijas nepastāv.

Kopā dziedāšanas un dejošanas tradīcijas mūsdienās visvairāk ir raksturīgas tieši ziemeļu tautām, īpaši Baltijas valstīm, kur tās mantotas no baltvāciešiem. Psihologi šo fenomenu skaidro ar to, ka Latvijai, Igaunijai un Lietuvai pēc ilgām vācu un krievu pakļautībā pavadītiem gadiem vairāk nekā citām tautām nepieciešama vienotības un varenības sajūta. Kā 2001. gada Dziesmu un Deju svētkos teica Vaira Viķe-Freiberga: «Mēs esam stipri! Mēs esam diženi!», jo tikai tad, kad mēs paši par sevi tā domāsim, arī citi mūs uzskatīs par varenu tautu.

Dziesmu svētku tradīciju aizsākums Igaunijā meklējams vēl senāk nekā Latvijā — 1860. gadā Igaunijas pilsētā Tartu, piedaloties 845 dziedātājiem, notika pirmie dziedāšanas svētki. Mūsdienās Igaunijas Dziesmu un Deju svētki notiek reizi piecos gados un vairāku dienu garumā kopīgā dziesmā un dejā apvieno vidēji 100 tūkstošus dalībnieku un skatītāju. Igaunijā notiek arī vairāki mazāki dziesmu svētki, piemēram, Jauniešu dziesmu svētki, Igaunijas pilsētas Viru Dziesmu svētki viņu dialektā, Igaunijas — Somijas kopīgie Dziesmu svētki, Garīgie dziesmu svētki un pat Panku dziesmu svētki, kas nākamgad atkal notiks Rakveres pilsdrupās.

Lai gan arī Lietuvā kopā dziedāšanas tradīcijas ir populāras kopš 19. gadsimta, pirmie Vispārējie Dziesmu svētki notika tikai 1924. gadā Kauņā, piedaloties 86 korie un 3000 dziedātājiem. Pirmie deju svētki Lietuvā notika 1937. gadā, kad 448 no visas valsts izvēlēti dejotāji uzstājās ar saskaņotu vairāku deju programmu. Pirmie apvienotie Dziesmu un Deju svētki notika 1950. gadā.

PTAC pārbaudījis gāzes balonu aprites uzņēmumus

Reaģējot uz informāciju par negadījumiem ar sašķidrinātās gāzes baloniem, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) šā gada pirmajā pusgadā veica pārbaudes ar gāzes balonu apriti saistītajos uzņēmumos un konstatēja, ka, lai arī ir konstatētas problēmas šajā sektorā, tomēr notikušie nelaimes gadījumi, visticamāk, varētu būt saistīti ar gāzes balonu lietošanu, ziņo Patērētāju tiesību aizsardzības centra Patērētāju informēšanas un komunikāciju daļas vadītāja Ilze Žunde.

Lai mazinātu riskus patērētājiem, PTAC ir izstrādājis ieteikumus gāzes balonu lietotājiem un aicina iegādāties balonus pie legāliem tirgotājiem. 2009. un 2010. gadā Latvijā bija reģistrēti 12 nelaimes gadījumi, kas saistīti ar gāzes balonu lietošanu, tāpēc PTAC nolēma pārbaudīt uzņēmumus, kuri veic gāzes balonu uzpildi, un uzņēmumus, kuri nodarbojas ar gāzes balonu apmaiņu, kopumā 33 uzņēmumus visā Latvijā (Rīgā, Liepājā, Rīgas rajonā, Daugavpilī, Ogrē, Kēgumā, Salaspilī, Jūrmalā, Slokā, Jelgavā, Siguldā, Kēkavā, Bauskā, Jēkabpilī, Grobiņā, Dobelē, Saulkrastos, Cēsīs un Valmierā) un 2213 gāzes balonus.

4,4% balonu bija beidzies tehniskās pārbaudes derīguma termiņš un to realizācija tika apturēta. 15 baloniem tika veikta tehniskā ekspertīze un 3 no tiem tika atzīti par nederīgiem tālākai lietošanai, jo tiem konstatēti nopietni bojājumi.

mi. Tomēr visi pārbaudītie baloni izturēja hidraulisko (spiediena) pārbaudi — deformācijas un bojājumi netika konstatēti, tāpēc var izdarīt secinājumu, ka, visticamāk, biežie gāzes balonu sprādzieni nav saistīti ar balonu tehnisko stāvokli, bet gan ar neprasmīgu apiešanos tos uzstādot, kā arī lietojot nolietotas un nedrošas ierīces un to aprīkojumus (vecas un bojātas gāzes plītis, cauruļvadus un reduktorus).

Tika konstatētas piecas neregistrētas gāzes balonu uzpildes stacijas, kuru darbība tika apturēta; četras no tām pēc

PTAC norādījumu izpildes atjaunoja darbību.

Lai samazinātu risku iegādāties prasībām neatbilstošus un nedrošus balonus, PTAC iesaka:

✓ iegādāties balonus pie legāla tirgotāja;

✓ pārliecinieties, vai balons ir nodrošināts ar blīvējumu un noslēgvāciņu. Baloniem, kas tiks laisti apgrozībā pēc 2010. gada 1. oktobra, jābūt aprīkoti ar pārspiediena drošības vārstu;

✓ iepazīstieties ar informāciju, kas norādīta uz balona korpusa augšējās daļas piestiprinātās metāla plāksnītes: uz šīs plāksnītes jābūt norādītam veiktās periodiskās pārbaudes datumam (gads un mēnesis) un nākošās periodiskās pārbaudes gadam;

✓ uz balona jābūt marķējumam (visbiežāk uzlīmes veidā) ar informāciju par iepildītās gāzes nosaukumu un sastāvu;

✓ pārliecinieties, vai balons ir apgādāts ar garantijas talonu, kurā ietverta informācija par stacijas rekvizītiem, uzpildes datumu un vietu, balona bruto svaru un sašķidrinātās gāzes svaru.

✓ katram balonam jābūt nodrošinātam ar instrukciju, kurā norādītas gāzes balona pārvadāšanas, nomaņas un lietošanas drošuma prasības, noteikumi par rīcību gāzes noplūdes gadījumos, kā arī diennakts servisa dienesta kontaktinformācija.

PTAC aicina ziņot par gadījumiem, kad tūrgū pieejami nezināmas izcelsmes baloni, un brīdina, ka šādu balonu iegāde var radīt riskus to lietotājiem.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Līvānos būvē veloceliņus un ietves

Līvāni ir lineāra tipa pilsēta ar garu centrālo ielu, kas ir arī tranzīta maģistrāles Rīga — Daugavpils sastāvdaļa, tādēļ īpaši svarīgs ir satiksmes drošības jautājums. Līvānu novada domes mērķis ir tuvāko gadu laikā rekonstruēt ietves visas Rīgas ielas garumā, vienā ielas pusē izbūvējot arī veloceliņu. Šobrīd notiek trotuāru būvniecības darbi posmā Rūpniecības iela — Zemgales iela, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Ietvju remonts neaprobežojas tikai ar asfaltēšanas darbiem, šobrīd notiek kapitāla ietvju rekonstrukcija, veco ietvju pārrakšana un lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izbūve, uzsver Līvānu būvvaldes vadītājs Intis Svirskis. Viņš arī norāda, ka līdz šim lietus ūdens novadīšanas sistēma faktiski nefunkcionēja, tādēļ lietus un atkušņa laikā cilvēki brīdā paļķēm, jo ietves bija pārplūdušas. Tiklīdz būs veikti pazemes darbi, būvnieki ķersies pie ietvju un veloceliņu izbūves, izveidos ielu apmales, rekonstruēs nobrauktuves, trīs krustojumus (Rīgas — Rūpniecības; Rīgas — Avotu; Rīgas — Zemgales ielu krustojumus) un atjaunos trīs autobusu pieturas. Gājēju drošībai taps di-

vas jaunas gājēju pārejas vietās, kur iedzīvotāju kustība ir visaktīvākā: iepretim veikaliem «Maxima» un «Preilis». Atjaunoto posmu papildinās arī atbilstošas ceļa zīmes, gājēju drošības barjeras, soliņi un atkritumu urnas, ielas nomalēs tiks iesēta zālīte. Kopumā tiks atjaunotas ietves 0,473 km garumā abās Rīgas ielas pusēs posmā Rūpniecības — Zemgales iela.

Būvdarbu kopējās izmaksas — Ls 171 862,05. Tā kā šos līdzekļus Līvānu novada pašvaldība ir piesaistījusi no Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF), izstrādājot kvalitatīvu projektu «Rīgas ielas gājēju ietvju un brauktuviņu nomaļu rekonstrukcija posmā no Rūpniecības ielas līdz Zemgales ielai», tad arī noteikumi ir izdevīgi: no novada pašvaldības budžeta jāsedz tikai 7%, valsts finansē 9%, savukārt 84% izmaksu sedz ERAF.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods ir gandarīts, ka pakāpeniski izdodas sakārtot ietves no pilsētas centra uz perifēriju. «Mūsu mērķis, lai cilvēks varētu sausām kājām staigāt visu pilsētu no viena gala līdz otram. Lai katrs jaunietis ar velosipēdu vai māmiņa ar bērnu ratiņiem var ērti izbraukt no sava pagalma un šķērsot pilsētu, baudot tās skaistumu nevis likumojot starp bedrēm. Lai invalīdi ratiņkrēsls beidzot iznāk ielās, lai var

● Ietvju rekonstrukcija Rīgas ielā posmā no Rūpniecības līdz Zaļajai ielai paredz arī divu jaunu gājēju pāreju izveidi, viena no tām pēc iedzīvotāju lūguma būs iepretim veikalam Maxima.

aizbraukt uz veikalu pēc nepieciešamā. Sakārtot autotransporta, velosipēdistu un gājēju plūsmu, lai Līvānos ir droši, atjaunot gājēju ietves, veloceliņus, krustojumus

un autobusu pieturas — tas ir domes uzdevums tuvākajiem gadiem,» sacīja A.Vaivods.

Tā kā būvdarbi allaž rada neērtības autobraucējiem un gājējiem,

domes priekšsēdētājs lūdz iedzīvotājus izturēties ar saprātīgu un nedusmoties, ja atsevišķās vietās remonta laikā ir grūtāk piekļūt.

Labestības dienā aicina palīdzēt Danielam

Tikai palīdzot citiem, mēs varam izjust patiesu svētku prieku, jo ikviena cilvēka pienākums ir dalīties ar tiem, kam šajā dzīvē klājas grūtāk, iesaistīties Līvānu novada pašvaldība, pilsētas svētku laikā rīkojot labdarības akciju «Palīdzēsim mazajam Danielam staigāt!»

Kā informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, Daniels Žuks ir sešgadīgs puisēns, kurš pēc pārciestās cerebrālās bērnu triekas nerunā un nestaigā. Puisēns pārvietojas tikai rāpojot, taču kājiņas ir gana stipras, lai puisēns pats varētu nostāvēt un staigāt pieturoties pie rokas. Zēnam kopš dzimšanas ir psihomotorās attīstības traucējumi, redzes nerva subatrofija, urīnceļu attīstības traucējumi, autisms un citas veselības problēmas. Zēns savā mūžā pārcietis jau septiņas operācijas. Ārsti vienbalsīgi atzīst — lai uzlabotu bērna dzīves kvalitāti un fizisko stāvokli, ir nepieciešama rehabilitācijas programma vismaz divas reizes gadā. Rehabilitāciju centrā «Vaivari» un citās iestādēs valsts apmaksā rehabilitāciju tikai vienu reizi pusotra gada laikā. Taču, lai iemācītos staigāt un noturēt līdzsvaru, vismaz 3-4 reizes gadā jāiziet masāžas kurss, ko iespējams izdarīt tikai par maksu. Nesāņemot regulāru palīdzību — masāžas, fizioprocedūras, ūdens procedūras un cita veida terapiju, zēna stāvoklis uzlabot nevar, rodas nervozitāte, zēnam ir grūti atslābināties un iemigt.

Nepārtraukti kopā ar mazo Danielu ir viņa vecāki — māmiņa

Gunta un tētis Pāvels, kā arī vecmāmiņa Ilga. Ģimene visu savu ikdienu pakārtojuši mazā puisēna vajadzībām. Arī puisēna tētis ir invalīds, tāpēc vienīgā pelnītāja ģimenē ir mamma. Neskatoties uz to, vecāki mazajam Danielam cenšas sarīpēt visu nepieciešamo — viņam ļoti patīk muzikālās rotaļlietas, tās zēns labprāt klausās un pat kustas līdzīgu mūzikas ritmā. Mūzika zēnu nomierina un iepriecina, tādēļ vecāki mazajam bieži dzied paši un atskaņo mūzikas ierakstus. Danielam ļoti garšo jogurti, pudīņi un saldie biezpiena sierīņi, tāpat arī augļi — banāni un kivi. Tiesa, visu, kas lietojams uzturā, rūpīgi jāsamalcina, jo zēnam ir grūtības sakošļāt cietāku ēdienu. Ārkārtīgu prieku Danielam sagādā plūncāšanās ūdenī — piepūšamais baseiniņš ierīkots arī mājas pagalmā.

Norūdišanās ir ļoti svarīga, jo mazajam bieži gadās saaukstēties un nokļūt slimnīcā. Ir grūti, jo puisēns nerunā un nevar pateikt, kas viņam sāp, stāsta tētis. Daniels ir ārkārtīgi miļš un aktīvs puisēns, saprot, ko viņam saka, taču dienas gaitā mazais ātri no-

gurst, muskuliši saspringst, puisēns kļūst nervozs. Daniela mājās pie sienas izvietotas svētbildes — vecāku lielākā vēlēšanās ir, lai viņu dēliņš iemācītos staigāt. Vecāki gatavi darīt visu, lai to sasniegtu. Rehabilitācija ir vienīgā iespēja palīdzēt. Ar panākumiem šādiem bērniem palīdz ārsti Ukrainā, kur iespējams iziet pilnu rehabilitācijas kursu, taču tam vajadzīgi ievērojami līdzekļi — aptuveni 4000 EUR, kuru ģimenei nav.

Aicinām visus labas gribas cilvēkus — organizācijas un privātpersonas — PALĪDZĒSIM MAZAJAM DANIELAM STAIGĀT!

GE Money bankā ir atvērts konts uz zēna tēta Pāvela Žuka (060180-12163) vārda

Konta numurs ziedojumiem: LV82BATR0051A33056900

Arī Labdarības skatuves laikā Līvānu pilsētas svētku ietvaros 23. jūlija vakarā tiks vākti līdzekļi mazā Daniela atbalstam, kurš piedalīsies pasākumā kopā ar vecākiem.

Veidos novada pašvaldības un uzņēmēju konsultatīvo padomi

Līvānu novada domes sēdē izskatīts jautājums par novada pašvaldības un uzņēmēju konsultatīvās padomes izveidošanu un nolikuma apstiprināšanu. Sēdē tika izskatīts novada domes plānošanas un attīstības daļas ziņojums par Līvānu novada domes sadarbībā ar Latvijas Darba devēju konfederāciju maijā rīkoto semināru — diskusiju «Sociālā dialoga un pašvaldību loma uzņēmējdarbības veicināšanā». Tas tika organizēts ar mērķi iesaistīt vietējos uzņēmējus sociālajā dialogā un veicināt uzņēmēju un pašvaldības sadarbību, kā arī balstoties uz uzņēmēju aptaujas rezultātiem par vēlamajām sociālā dialoga formām.

Domes deputāti pieņēma lēmumu izveidot Līvānu novada pašvaldības un uzņēmēju divpusējo konsultatīvo padomi un apstiprināt tās nolikumu. Plānošanas un attīstības daļas vadītāji Guntai Ozoliņai līdz 20. jūlijam kārtējai domes sēdes jāsagatavo priekšlikumi par divpusējās konsultatīvās padomes locekļu kandidātiem un to apstiprināšanu par padomes locekļiem.

Atbalstīs mednieku un makšķernieku biedrības projektu

Līvānu novada dome nolēma atbalstīt ar līdzfinansējumu mednieku un makšķernieku biedrības «Jersikas buks» projektu «Zivju un savvaļas ūdensputnu aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana Līvānu novada teritorijā». Ja projekts saņems Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstu, novada dome piesāks līdzfinansējumu 10 procentu apmērā — 214 latus.

Palīdzēs jauniešu biedrībai «Sava kabata» realizēt projektu

Izvērtējot iepriekšējās sadarbības pieredzi ar jauniešu biedrību «Sava kabata» un iepazīstoties ar biedrības izstrādātā projekta «Jauniešu sporta un veselības nodarbinātību aprikojuma iegāde» koncepciju, Līvānu novada dome nolēma 2011. gada budžetā ielānot 500 latus kā līdzfinansējumu projekta realizācijai. Jauniešu biedrība «Sava kabata» projektu sagatavojusi iesniegšanai LEADER projektu konkursā.

Lēma par projektu «Dabaszinātņu kabineta labiekārtošana un aprikojuma pilnveidošana Jersikas pamatskolā»

Izskatot Jersikas pamatskolas sagatavoto projektu «Dabaszinību kabineta labiekārtošana un aprikojuma pilnveidošana Jersikas pamatskolā» iesniegšanai LEADER projektu konkursā, Līvānu novada dome nolēma 2010. gada budžetā rezervēt līdzekļus 3000 latu apmērā projekta priekšfinansējuma nodrošināšanai. Līvānu novada domes līdzfinansējums šajā projektā būs 25 procenti — 750 lati. Pārējo summu — 2250 latus no kopējām attiecināmām izmaksām finansēs ELFLA.

Nīderlandes pārstāvji iepazīstas ar Preiļu novada darbu sociālās palīdzības jomā

9. jūlijā Preiļu novadu apmeklēja Nīderlandes labdarības fonda «GAMMA Dienstverlening B.V.» valdes locekļi — fonda direktors Tons Brouwers un fonda pārstāvis Eriks van Blossoms, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Novada viesi Preiļu novada domē tikās ar domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču, domes priekšsēdētāja vietnieku, SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāju Jāni Anspoku, sociālā dienesta vadītājas vietnieci Anitu Gāgu un Preiļu novada pansionāta vadītāju Jutu Fadejevu. Kopā ar viesiem Preiļos bija ieradusies SIA «Konso» valdes priekšsēdētāja Irina Kulitāne, kuras vadītais uzņēmums jau ilgāku laiku sadarbojas ar Nīderlandes pārstāvjiem dažādu projektu ietvaros.

Aldis Adamovičs iepazīstināja ciemiņus ar aktuālākajiem notikumiem Preiļu novadā, pastāstīja par piedalīšanos infrastruktūras sakārtošanas, sociālajos, izglītības un kultūras projektos. Īpašu interesi Nīderlandes pārstāvji izrādīja par sociālā dienesta darbu novadā, sociālās palīdzības un sociālās aprūpes nodrošināšanas iespējām

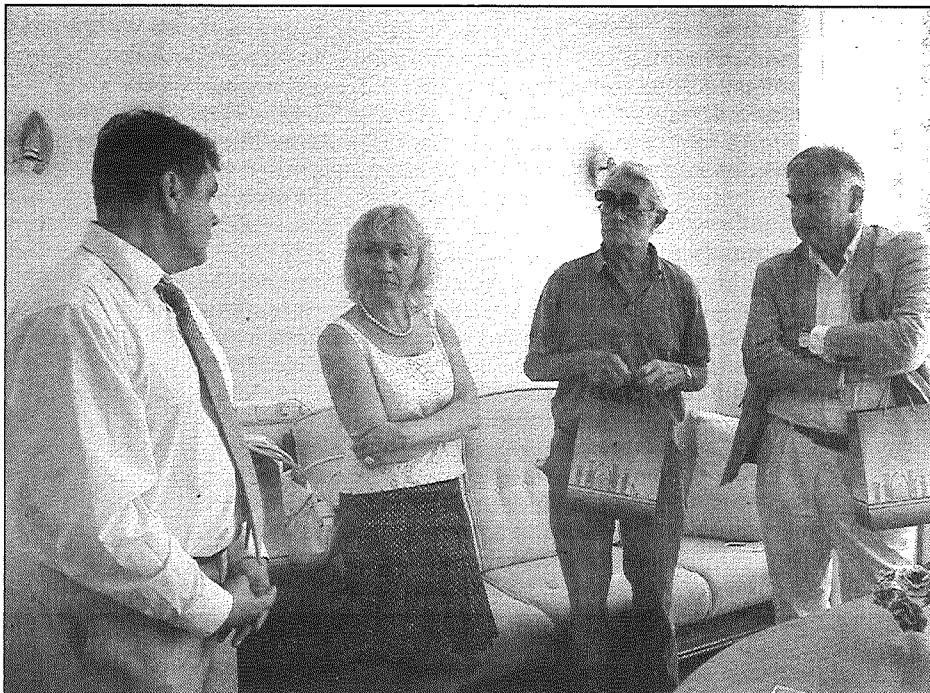
pašvaldības teritorijā.

Pēc sarunas novada domē ciemiņi apmeklēja jaunizveidoto novada pansionātu, iepazīnās ar iekārtotajām telpām, uzklusīja Jutas Fadejevas un pansionāta darbinieces Antonijas Malnačas sniegto informāciju par pansionāta darbu un ielānotajiem pasākumiem iestādes telpu labiekārtošanā.

Lai gan Preiļu novada domes pansionāts tikai pavisam nesen ir uzņēmis pirmos iemītniekus no Aglonas novada Salenieku pansionāta, ciemiņi pozitīvi novērtēja jaunizveidoto iestādi. Atzinīgus vārdus saņēma pašvaldība par ieguldījumu pansionāta izveidošanā, pansionāta vadītāja par uzņēmību un pansionāta darbinieki par pozitīvo attieksmi pret savu darbu.

Nīderlandes delegācijas pārstāvji lielu interesi izrādīja arī par slimnīcas darbu. Jāņa Anspoka pavadībā ciemiņi apskatīja medicīnas iestādes nodaļas un iepazīnās ar stacionārā pieejamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

Vizītes noslēgumā abas puses apsvēra iespēju kopīgu projektu ietvaros piesaistīt līdzekļus gan pansionāta telpu logu nomaiņai, gan labiekārtošanas darbu veikšanai novada veco ļaužu aprūpes iestādē.

● Nīderlandes labdarības fonda pārstāvjiem Preiļi nav sveši. Šoreiz Tons Brouwers (pirmais no labās) un Eriks van Blossoms tuvāk iepazīna jaunizveidoto Preiļu novada pansionātu, ar ko viņus iepazīstināja pašvaldības vadītājs Aldis Adamovičs. Otrā no kreisās SIA «Konso» valdes priekšsēdētāja Irina Kulitāne.

Projektu rezultātā ieguvēji ir novada skolēni

Reāla ir iespēja, ka jaunā mācību gada sākumā vairāku novada skolu audzēkņi, ierodoties izglītības iestādēs, mācību procesā pamanīs vēra nemamas pārmaiņas.

Kā informē pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, turpinās projekta «Izglītības iestāžu informatizācija» īstenošana Preiļu 1. pamatskolā, Salas pamatskolā, Priekuļu pamatskolā, Pelēču pamatskolā un Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolā.

Paredzēts, ka Preiļu 1. pamatskolā, Priekuļu, un Pelēču pamatskolās, arī Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolā

skolās, arī Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolā ierīkos datortiklus, visām skolām tiks iegādāti portatīvie datori (kopskaitā 14), Preiļu 1. pamatskolai, Priekuļu un Pelēču pamatskolām, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolai pirks stacionāros datorus (kopskaitā 61). Tāpat visām minētajām skolām paredzēts iegādāties multimediju tehnikas komplektus (kopumā — piecus).

Jau noslēdzies iepirkums lokālo datortiklu ierīkošanai, paredzams, ka reālie darbi varētu tikt pabeigti jau līdz jaunā mācību gada sākumam. Datoru un multime-

diju tehnikas komplektu iegādei Valsts izglītības attīstības aģentūra, kura nodrošina šī projekta realizāciju kopumā, rīkos centralizēto iepirkumu. Projektu finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Latvijas valsts.

Citas pozitīvas pārmaiņas jau jūtas arī Preiļu 2. vidusskolā, kur turpinās projekta «Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Preiļu 2. vidusskolā» realizācija. Jau veikti četru prioritāro priekšmetu mācību kabinetu renovācijas darbi, respektīvi — pielāgošana tehnoloģiju un mācību aprīkojuma uzstādīšanai un eksplua-

tācijai nepieciešamo mēbeļu iegāde. Šos darbus skolā pabeidza jau līdz aizvadītā mācību gada sākumam, tāpēc Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi un pedagogi mācības uzsāka rekonstruētos dabaszinātņu kabinetos ar jaunām un modernām mēbelēm.

Kā informē projekta vadītāja Sanita Meļko, vēl projekta ietvaros paredzēta nepieciešamo iekārtu, piederumu, aprīkojuma, tehnoloģiju iegāde un uzstādīšana. Šiem pasākumiem Izglītības un zinātnes ministrija veica centralizēto iepirkumu visām Latvijas skolām, kuras realizē projektus «Kvalitatīvai dabaszinātņu apgu-

vei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana» aktivitātes ietvaros. Iekārtu un aprīkojuma iegāde notiks, izmantojot mācību aprīkojuma pasūtījumu apstrādes elektronisko sistēmu, kas nodrošinās ērti lietojamu vidi preču pasūtīšanai un ātrāku informācijas apriti starp izglītības iestādi un preču piegādātāju.

Lai iepazīstinātu finansējuma saņēmējus ar iepirkuma rezultātiem un apmācītu darbā ar mācību aprīkojuma pasūtījumu apstrādes elektronisko sistēmu, organizēti apmācību semināri. Projektu plānots pabeigt līdz šī gada 31. decembrim.

Jaunā Rīgas teātra vairākas izrādes balstās uz Preiļu puses cilvēku vēstures atmiņām

30. jūnijā kārtējo reizi Preiļus apciemoja Jaunā Rīgas teātra aktieris Vilis Daudziņš. Šoreiz mākslinieks mūsu pusē bija ieradies ar savas jaunās iecerēs radošo grupu — režisoru Mārtiņu Graudu un dramaturgu Ivo Briedi, kurš projektā darbojas arī kā scenārists.

Vilis Daudziņš pastāstīja, ka viņu ar Preiļiem saista dziļa draudzība. Jau trešo gadu viņš brauc uz šo pusi un interesējas gan par vēsturiskiem notikumiem, gan par personām, kuras ir šo notikumu aculiecinieki. Iesākums visam bija izrādes «Vectēvs» tapšanas process, kad bija nepieciešama informācija gan par leģionāriem, gan par Latvijas ebreju kopienas likteni.

Apmeklējot Preiļus, Vilis Daudziņš ir sastapis brīnišķīgu atsaucību un uzklusījis daudz personu stāstus. Klausoties vēsturisko notikumu aculieciniekus, nejausi ticis pieminēts arī Pelēču pagasta

iedzīvotājs Jānis Pinups — vīrs, kurš līdz 1995. gadam bija slēpies mežā no padomju varas. Tas ir šķītis ļoti interesants un izpētes vērts gadījums, tāpēc šogad radusies doma izveidot filmu, bet ne tikai par Jāni Pinupu vien. Ir doma iedzīlīnāties arī citos gadījumos, kad cilvēki ilgstoši slēpušies mežos no padomju varas, uzzināt, kāda bijusi viņu motivācija to darīt. Par finansējuma piesaistīšanu gan vēl nekas nav zināms, bet šobrīd tiek vākti materiāli, un to ir ļoti daudz.

Jau pirms diviem gadiem sākās varoņu meklēšana izrādei «Vectēvs», liela interese radošajai grupai bija par notikumiem Latvijā Otrā pasaules kara sākumā, izpētes vērti šķita ebreju likteņi un bijušo sarkanarmiešu viedoklis par holokausta tēmu. Lai iegūtu informāciju, vispirms izrādes veidotāji apmeklēja muzeju «Ebreji Latvijā». Tā vadītājs Mārgers Vestermanis parādīja ebreju meitenes Šeinas Gramas dienasgrāmatu. Pēc tās izlasīšanas šķita, ka var-

būt tieši Preiļos kāds varētu zināt vairāk par tā laika notikumiem, jo Šeina kara sākumā dzīvoja Preiļos. Diemžēl neviens tā laika nežēlīgo notikumu liecinieks netiks atrasts, tāpēc izrādē neparādās pašu ebreju viedoklis. Vairākas sarunas ar vietējiem iedzīvotājiem par kara laika notikumiem šai pusē ir notikušas arī pagājušajā gadā, pateicoties Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieku atsaucībai.

Cilvēku likteņu tēma būs iztirzāta arī Jaunā Rīgas teātra izrādē «Kapusvētki», kuru pirmo reizi varēs skatīt šoruden un kuras scenārijs tāpat ir veidots, balstoties uz Preiļu puses cilvēku stāstījumiem. Teātra aktieri parasti paši meklē materiālus izrādēm, tāpēc pirms gada ar Preiļu novada domes kancelejas vadītājas Annas Bulmeistares iniciatīvu Vilis Daudziņš pabija Dzeņu un Šoldru kapos kapusvētku laikā. Pēc pasākumiem notika interesanta saruna ar vietējo priesteri — par dzīvi, tās jēgu, arī par kapusvētku

tradīcijām Latvijā. Izrādē būs ietverti fragmenti no sarunām ar cilvēkiem.

Lai ķertos pie jaunā projekta — filmas — veidošanas, Vilis Daudziņš ar kolēģiem atkal vāc informāciju un bauda sirsnīgu preliešu viesmīlību. Katra diena atnes interesantus pārsteigumus un arvien jaunus aculiecinieku stāstījumus. Projekta veidotājiem ir radusies sajūta, ka šī vēsturiskā informācija ir aktuāla tieši tagad, tāpēc jaunās iecerēs tēma ir pretošanās kustība. Stāsts būs par to, kā vara centās samalt cilvēku likteņus, bet viņi cīnījās un turējās pretī.

Jaunā projekta radošā grupa tikās arī ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču un pārrunāja sadarbības iespējas. Droši vien Preiļos varētu viesoties arī Jaunais Rīgas teātris un no Preiļu kultūras nama skatuves izskanētu stāsts par notikumiem, kuriem liecinieki bijuši Preiļu pu-

ses cilvēki, bet varbūt taps atkal jauna izrāde, tikai šoreiz — latgaliešu valodā. Kā pastāstīja Vilis Daudziņš, pavisam nejausi iesākusies saruna Preiļos kādā saimniecības preču veikalā ļāvusi ar aizrautību klausīties kā mūzikā sulīgajā Latgales valodā.

Tās ir nākotnes iecerēs, bet tikšanās laikā Preiļu ciemiņi teica paldies par viesmīlīgo uzņemšanu Annai Bulmeistarei un Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktorei Teklai Bekešai. Radošajai grupai bija iespēja apmeklēt arī Pelēču pagastu, aprunāties ar tā ļaudīm un pārliecināties, ka Preiļu novads ir sakopta, dziļas atsaucības vieta. Žēl tikai, ka daudzviet laukos tukšas stāv padomju laika daudzstāvu dzīvojamās mājas, bet cilvēki te esot fantastiski.

M.Paegle,
Preiļu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

AGLONAS NOVADĀ

Izstrādās novada attīstības programmu turpmākajiem septiņiem gadiem

Jūnijā Aglonas novada domes deputāti pieņēma lēmumu par novada attīstības programmas izstrādi.

Kā atzīst pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, lai gan katrā novadā ietilpstojai agrākajai pašvaldībai ir savs teritorijas plānojums, tomēr jaunā situācija, kurā novads dzīvo tagad, prasa veikt būtiskas pārmaiņas šajos dokumentos un izstrādāt vienotus principus visa novada teritorijas attīstībai. Būtiska joma ir ražošanas, lauksaimniecības un pakalpojumu attīstība. Novada teritorija ir bagāta ar vērtīgiem dabas objektiem un ainavām, kas rada iespēju piesaistīt

tūristus un atpūtniekus, kā arī attīstīt dažāda veida saimniecību.

Pašreizējais apstākļos, lai samazinātu bezdarba radītās problēmas, pašvaldības konkurē savā starpā par iespēju attīstīt saimniecību, piesaistīt jaunus investorus un radīt darba vietas. Tieši tāpēc ir ļoti svarīgi atrast un izmantot Aglonas novada vienreizējās iespējas, kas to izceltu citu vidū Latvijā un Baltijā, padarītu par īpašu vietu ne vien novadā dzīvojošo, bet arī citu Latvijas iedzīvotāju un ārzemnieku acīs.

Pašvaldības pārstāve informē, ka novada attīstības programma tiks izstrādāta, paredzot tās realizāciju tuvāko septiņu gadu laikā,

un norādīs galvenās problēmas, to risināšanai veicamos pasākumus prioritārā kārtībā. Tas būs pamats arī valsts un Eiropas Savienības investīciju piesaistei novadam.

Atbildīgā par novada attīstības programmas izstrādi ir Aglonas novada domes attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja Ineta Valaine. Deputāti apstiprinājuši arī plāna izstrādes vadības grupu, kurā darbosies Aglonas novada domes priekšsēdētājs Igors Reščenko, viņa vietnieks Antons Bekis, pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele un Latgales plānošanas reģiona attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja Ingrida Bernāne.

legādāsies divus autobusus skolēnu pārvadāšanai

6. jūlijā parakstīts līgums par Latvijas — Šveices sadarbības programmas līdzfinansētā individuālā projekta «Pašvaldību aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu skolēnu pārvadāšanu un ar to saistītos atbalsta pasākumus» otrajā iepirkuma daļā paredzēto 31 autobusa iegādi. Tajā skaitā divi autobusi tiks iegādāti arī Aglonas novadā, lai uzlabotu skolēnu pārvadājumus, informē novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Lai uzlabotu skolēnu transportēšanas sistēmu un nodrošinātu skolēnu pārvadāšanu no dzīvesvietas uz mācību iestādi un atpakaļ, Aglonas novada domes piedalās Latvijas — Šveices sadarbības programmas projektā «Pašvaldību aktivitāšu īstenošana, lai nodrošinātu skolēnu pārvadāšanu un ar to saistītos atbalsta pasākumus», kura ietvaros pirks divus pasažieru autobusus. Pašvaldības līdzfinansējums šajā gadījumā būs 10 procentu apmērā no kopējām projekta izmaksām.

Novada bērnu vajadzībām tiks nopirkts autobuss Mercedes Benz Intouro ar 40 pasažieru vietām. Šī transportlīdzekļa kopējā

cena ir 136 779,73 latu (ar pievienotās vērtības nodokli). Otrs autobuss būs BMC PROBUS 215 SCB ar 31 pasažieru vietu, bet kopējā cena — 80 864,30 latu (ar PVN).

Pašvaldības pārstāve informē, ka Šveices sadarbības programmas līdzfinansētā individuālā projekta ietvaros notikušajā atklātajā iepirkumu konkursā kopumā 59 Latvijas pašvaldības saņēma 110 autobusus. Pašvaldības tika izvēlētas, pamatojoties uz 2008. gada beigās Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas veikto pētījumu par novadu vajadzībām skolēnu pārvadāšanā.

Projektā kopējās izmaksas ir 20 885 355 Šveices franki jeb aptuveni 9 700 000 latu. No Latvijas valdības puses nepieciešamie līdzekļi ir 1,31 miljona latu apmērā, bet pašvaldību līdzfinansējums autobusu iegādei — 0,96 miljoni latu.

Plānots, ka skolēnu autobusu piegāde varētu sākties jau vasaras otrajā pusē, bet noslēgties šī gada rudenī. Tādā veidā izdotos nodrošināt bērnu pārvadājumus pašvaldībās jaunā 2010./2011. mācību gada sākumā.

Projekta gaitā uzstādīs norādes

Pašvaldības deputāti novada domes sēdē nolēmuši sniegt atbalstu līdzfinansējuma veidā (659 latu apmērā) biedrības «Dorbs i zineība» projektam «Biedrības materiāltehniskās bāzes pilnveide un informatīvās infrastruktūras izveide Aglonas pagastā» Eiropas Savienības ELFLA 413. pasākumam «Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju 5. rīcībā «Atbalsts kultūras objektu attīstībai un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai».

Pašvaldības līdzfinansējums biedrībai būs pieejams projekta apstiprināšanas gadījumā. Par projekta un pašvaldības līdzekļiem iecerēts Aglonā uzstādīt ielu un objektu norādes.

Projekta gaitā uzstādīs norādes turiskā mantojuma saglabāšanai. Pašvaldības līdzfinansējums biedrībai būs pieejams projekta apstiprināšanas gadījumā. Par projekta un pašvaldības līdzekļiem iecerēts Aglonā uzstādīt ielu un objektu norādes.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Valentīna Vuškāne — konkursa «Sieviete Latvijai 2010» laureāte

Lai raksts «Latvijas Avīze» februārī un martā jau trīspadsmito gadu aicināja ikvienu piedalīties ikgadējā vēstulju konkursā «Sieviete Latvijai 2010». Šogad mudināja Latvijas iedzīvotājus ieteikt savas kandidātes konkursam trīs nominācijās: «Par uzdrīkstēšanos būt uzņēmējai»; «Par nesavtīgu darbu sabiedrības labā»; «Par ģimenes stiprināšanu».

Konkursam iesūtītos pieteikumus izvērtēja žūrija, kas saņēma vairāk nekā divsimt vēstulju par izcilām Latvijas sievietēm, visvairāk nominācijā par «Par nesavtīgu darbu sabiedrības labā», tostarp Valentīnu Vuškāni no Vārkavas novada Rožkalnu pagasta — nominācijā «Par ģimenes stiprināšanu». Viņa ir izaudzinājusi sešus savus bērnus un divus audzubērnus. Visas konkursa uzvarētājas un vēstulju autore, kuras «Latvijas Avīzei» atsūtīja stāstus par šīm sievietēm, tiks aicinātas uz īpašu svētku pasākumu atpūtas bāzē «Valguma pasaule».

Valentīnu konkursam pieteica deju kopas «Dzīves virpuli» kolektīvs, taču pieteikuma anketa bija jāraksta vienas personas vārdā, un to paveica Helēna Lazdāne.

Lūk, ko viņa raksta par Valentīnu: «Valentīna izaudzinājusi un izskolējusi sešus savus bērnus un vēl arī divus audzubērnus. Viņas mājas ir īsta laimes sala visiem jau no ģimenes *aizlidojušajiem* bērniem. Valentīna mīl puķes, viņas puķu dārziņā ir daudz dažādu šķirņu un krāsu ziedi».

Valentīna dzimusi Rēzeknes rajona Maltā. Vecāku darba ceļi atveda uz Preiļu rajona Rožkalnu pagastu. Te Valentīna auga kopā ar brāli un māsu, te satika savu mīlestību Jāni Vuškānu, apprecējās un veidoja savu ģimeni. Viņai pieder bioloģiskā zemnieku saimniecība «Cido», viņi audzē liellopus un bekonus.

Valentīna ir arī aktīva sabiedriskā darbiniece, rosīgi piedalās Vārkavas vidusskolas pasākumos un audzināšanas darbā. Iepriekšējā sasaukumā bija Vārkavas novada domes deputāte.

● Valentīna Vuškāne (priekšplānā) — kopā ar deju kopas «Dzīves virpuli» dalībniekiem, kuri viņu izvirzīja konkursam.

Tomēr Valentīnu gribu pieteikt konkursam nominācijā par ģimenes stiprināšanu. Valentīnas un Jāņa ģimenē izaudzināti seši bērni — pieci dēli un meita, un vēl arī divi audzubērni. Valentīnu par mammu sauc arī māsas bērni — Edgars un Evita. Visiem bērniem nodrošināta iespēja mācīties. Vecākie jau ieguvuši augstāko izglītību, jaunākie vēl mācās augstskolās. Dēliem — Mārtiņam, Renāram, Vilim un Sandim — jau ir savas ģimenes, kurās aug četri bērni — trīs mazdēli un viena mazmeitiņa. Uldis un Madara vēl mācās Jelgavas Lauksaimniecības universitātē. Arī Ulda dviņubrālis ar sieviņu mācās turpat. Sandis ir arī lielākais palīgs saimniecības darbos, jo tētim Jānim ir veselības problēmas.

Arī audzubērni vēl mācās. Edgars — Rīgā, apgūst arodizglītību, bet Evita Vārkavas vidusskolas 9. klasē.

Vislaimīgākās ir tās nedēļas nogales, kad visi bērni ar savām ģimenēm atbrauc uz mājām. Un, prom braucot, visiem somas tiek piepildītas ar cienastiem, ko sagādājusi Valentīna.

Viņa nav mājās sēdētāja. Jau gadu ir Rožkalnu kultūras nama dāmu klubīņa «Dzīves virpuli» dalībniece. Dejojot Euro-

pas senioru balles dejas, Valentīna ar savām partnerēm pabijusi daudzās vietās Latvijā.

Dejojot kopā ar Valentīnu, esmu iepazinusi smaidīgu, labestīgu, sirds siltuma pilnu, vienkāršu lauku sievieti, kura nekurn par grūtajiem laikiem, bet ar vislielāko mīlestību saudzē un lolo savus mīļos, kopj saimniecību un savu rūpi izdejo kopā ar mums — dāmu klubīņa meitenēm, kurām jau sen vairs nav sešpadsmit, bet vēl nav astoņdesmit.

Mūsu viedoklis — Valentīna ir pelnījusi «Latvijas Avīzes» augstāko novērtējumu!»

Valentīna par laureātes godu ir ļoti samulsusi, pārsteigta un jūtas to nepelnījusi, lai gan te vietā ir dēla teiktais, kas jau pats audzina savus bērnus, ka viņš apbrīno, kā mamma, vecāki varēja tikt galā ar tik kuplu bērnu pulciņu gan, tiem maziem esot, gan vēlāk, skolas un studiju gaitas uzsākot, gan viņus no dzimtas līdzpas palaižot!

Uzvarētāja katrā nominācijā saņēma naudas balvu un pārsteiguma balvas. Speciālbalvu — braucienu uz Briseli — laureātem dāvinās Eiroparlamenta deputāte Inese Vaidere.

Vēlas būvēt stadionu Vārkavas pamatskolā

Vārkavas domes deputāti vienbalsīgi nolēmuši piedalīties atklātā projekta iesniegumu Latvijas lauku attīstības programmas 2007. – 2013. gadam pasākuma «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem» projektu konkursā ar projektu «Vārkavas pamatskolas stadiona būvniecība».

Zināms, ka projekta kopējās izmaksas sasniegs 62 446 latus, attiecināmās izmaksas — 51 609 latus, no kurām publiskais finansējums būs 38 706 latu. Pašvaldības līdzfinansējums aprēķināts 12 902 latu apmērā un neattiecināmās izmaksas (PVN 21% apmērā) būs 10 837 latu. Novada domes līdzfinansējums tiek plānots no aizņēmuma līdzekļiem Valsts kasē.

Lēmumā paredzēts nākamā gada jūlijā ņemt aizdevumu Valsts kasē par projekta kopējo summu, kas pārsniedz 62 000 latu. Procentu likme — 3,902% gadā. Aizdevums būs uz trim gadiem, tas tiks garantēts ar pašvaldības budžetu.

Piešķirs līdzfinansējumu

Deputāti izskatījuši un vienbalsīgi atbalstījuši biedrības «Dzintars 2007» valdes priekšsēdētājas Veltas Ziemeles iesniegumu par līdzfinansējuma piešķiršanu 1300 latu apmērā biedrības iecerei realizēt projektu «Mūžizglītības iespēju centra izveidošana Vārkavas novada Rīmicānos». Līdzekļi līdzfinansējuma nodrošināšanai tiks paredzēti no komunālās saimniecības finansējuma.

Biedrības realizētā projekta ietvaros paredzēts izremontēt un aprikt telpas, lai novada iedzīvotājiem piedāvātu mūžizglītības iespējas dažādu kursu, nodarbību, semināru rīkošanai.

Apbalvoja folkloras kopas dalībniekus

Pirms nedēļas izskanējušajā folkloras kopas «Dzeipurs» jubilejas sarīkojumā vairākiem dalībniekiem saskaņā ar domes lēmumu tika pasniegti apbalvojumi.

Ar Vārkavas novada domes Goda rakstu un naudas prēmiju 25 latu apmērā apbalvota folkloras kopas «Dzeipurs» dalībniece Marija Salceviča — par lielo ieguldījumu novada tradicionālā kultūras mantojuma saglabāšanā, popularizēšanā un folkloras kopas «Dzeipurs» 15 gadu jubilejā. Savukārt par aktīvu līdzdalību folkloras kopā ar pašvaldības Atzinības rakstiem apbalvoti Andrejs Vingris, Janīna Ancāne, Valentīna Grigorjeva, Ieva Mičule, Anda Mičule, Jānis Krūmiņš un Juris Keihs.

Sagatavots pēc Vārkavas novada domes materiāliem

Ja mežacūkas un buciņi kļuviši par ienaidniekiem

No vairākiem zemniekiem jau kopš pavasara dzirdētas sūdzības par savvaļas dzīvnieku uzmācību. Meža cūkas izrakņājušas kartupeļu stādījumus, bet stīrnas krietni **uzdzīvojušas** kāpostu vai biešu laukos. Dažādu biedēkļu uzstādīšana nedod pietiekamu efektu vai arī atbaida nelūgtos viesus uz īsu laiciņu. Drīz dzīvnieki pierod un turpina postījumus.

Lauksaimniekiem nekas cits neatliek, kā vien lūgt palīgos medniekus, lai tiktu galā ar kaitniekiem. Par to, kāda ir likumos noteiktā kārtība, «Novadnieka» lasītājiem skaidro Dienvidlatgales virsmežniecības medību inženieris Dmitrijs Leontjevs.

Tikai saskaņā ar Medību likumu

Saskaņā ar Medību likuma 1. panta devīto daļu — medību tiesības ir zemes īpašniekam vai lietotājam savā zemes gabalā medīt šajā likumā un medības reglamentētajos normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Medību tiesības zemes īpašnieks vai lietotājs var izmantot pats vai nodot citai personai. Medību likuma 1. panta desmitā daļa nosaka, ka medību tiesību lietotājs ir zemes īpašnieks vai lietotājs, kura īpašumā vai lietošanā esošajā zemes gabalā ietilpst šajā likumā noteiktajam prasībām atbilstošas medību platības, vai persona, kurai zemes īpašnieks vai lietotājs likumā noteiktajā kārtībā uz līguma pamata nodevis savas medību tiesības. Jāņem vērā arī likuma 17. pants, kas nosaka, ka medības medību iecirknī notiek saskaņā ar Valsts meža dienestā reģistrētu medību iecirkņa plānu. Medību iecirkņa plāna saturu nosaka Ministru kabinets.

Savukārt medību iecirkņa plāns ir medību tiesību lietotāja sagatavots un Valsts meža dienestam iesniegts dokuments, kas satur

● Ja meža dzīvnieki iecienījuši jūsu kartupeļu laukus un labības sējumus, medniekiem derētu ierīkot šādu medību torniti, no kura vaktēt postītājus.

sekojošu informāciju:

- ✓ robežu plānu ar iezīmētām medību platībām, par kurām ir noslēgti medību tiesību līgumi;
- ✓ platību sadalījumu par zemes lietošanas veidiem;
- ✓ medību tiesības apliecinošu dokumentu kopijas.

Ja medību iecirknis atrodas vairāku Valsts meža dienesta teritoriālo struktūrvienību teritorijā, Valsts meža dienests nosaka atbilstošu teritoriālo struktūrvienību medību resursu uzraudzībai un kontrolei medību iecirknī.

Medību iecirkni uzskata par vienlaidu medību platību, ja viena medību tiesību lietotāja medību platības neatrodas tālāk par 100 metriem viena no otras. Pie tam medību iecirkni uzskata par vienlaidu medību platību arī tad, ja to sadala infrastruktūras objekti.

Sargāt kartupeļus pašam nav ļauts

No likumdošanā iepriekš minētā izriet, ka medību tiesības zemes īpašnieks var izmantot pats vai nodot medību tiesību lietotājam. Gan vienā, gan otrā gadījumā ir jāreģistrē medību iecirkņa

plāns Valsts meža dienestā. Tomēr lieta nav tik vienkārša, kā sākumā šķiet. D.Leontjevs skaidro, ka medību iecirknim ir **noteiktas arī minimālās platības dažādu dzīvnieku sugu medišanai**. Medību likuma 19. pants nosaka, ka minimālās medību platības, kurās ir atļauts medīt limitētos medījamos dzīvniekus attiecīgajā medību iecirknī, ir šādas:

- ✓ **stīrnu medībām** — ne mazāk kā 200 hektāri, ieskaitot meža zemi un neiežogoto lauksaimniecībā izmantojamo zemi;
- ✓ **meža cūku, briežu govju un teļu medībām** — ne mazāk kā 1000 hektāri;
- ✓ **briežu bulļu medībām** — ne mazāk kā 2000 hektāri;
- ✓ **aļņu medībām** — ne mazāk kā 2500 hektāri.

Aļņu, briežu un meža cūku medību platībās ieskaita meža masīvus vai to daļas un atsevišķus meža gabalus. Ja medību iecirknis neatbilst noteiktajām prasībām, medību tiesību lietotāji var slēgt savstarpējus līgumus par limitēto medijamo dzīvnieku sugas aprūpi un medišanas organizēšanu blakus esošajos medību iecirkņos.

Tātad, ja zemes īpašnieks vēlas pats izmantot medību tiesības, viņam ir jāreģistrē ar noteiktajām minimālajām platībām. Gadījumā, ja īpašniekam ir tikai 20 hektāri zemes, no tiem 10 hektāri meža zemes, savā īpašumā viņš var medīt tikai ar vienīgi nelimitētos medijamos dzīvniekus, jo, piemēram, meža cūku medībām ir nepieciešamas daudzārt lielākas platības. **Aizsargāt savus kartupeļus pašam nav atļauts!**

Šādā gadījumā zemes īpašnieks var nodot savas tiesības medību tiesību lietotājam — fiziskai vai juridiskai personai — uz līguma pamata. Taču, pirms tā rīkoties, ir jāpārinteresējas, vai attiecīgajam medību tiesību lietotājam ir pietiekoša platība, lai varētu medīt kādu konkrētu sugu — stīrnas, meža cūkas utt. — un tādā veidā aizsargāt saimnieka kartupeļu lauku no postītājiem.

Kā nosaka materiālos zaudējumus

Noteikumi, kas reglamentē postījumus, ir 2007. gada 17. jūlijā pieņemtie Ministru kabineta noteikumi nr. 479 «Kārtība, kādā nosaka materiālo zaudējumu apjomu, kurus lauksaimniecībai un mežsaimniecībai ir nodarījuši medijamie dzīvnieki».

● Zaudējumus aprēķina arī meža infrastruktūras objektiem — meliorācijas grāvjiem, caurtekām, autoceļiem.

● Zaudējumus aprēķina par dabīgajām pļavām un ganībām.

● Zaudējumus aprēķina tikai tādos gadījumos, ja mežu un lauku infrastruktūras objekti līdz postījumu nodarīšanai ir uzturēti atbilstoši prasībām, kuri noteikti normatīvajos aktos.

● Attiecībā uz lauksaimniecības postījumiem tos aprēķina tikai tad, ja **attiecīgā lauksaimniecībā izmantojamā zeme «atbilst laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumiem**, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā tiek piešķirts valsts vai

Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros».

● Noteikumi paredz, ka materiālā zaudējuma apmēru nosaka, ja postījumu vietās ir veikti aizsardzības pasākumi pret postījumiem.

Saskaņā ar šo noteikumu 3. punktu Valsts meža dienests vai attiecīgā nacionālā parka vai dabas rezervāta administrācija **14 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas izveido komisiju un veic pārbaudi dabā**. Ja postījumi nodarīti lopkopībai, komisiju izveido nekavējoties.

Komisija **30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas nosaka materiālo zaudējumu apmēru un izsniedz iesnieguma iesniedzējam aprēķinu** (saskaņā ar pielikumiem) par materiālajiem zaudējumiem, kurus medijamie dzīvnieki nosarījuši lauksaimniecībai, vai aprēķinu par materiālajiem zaudējumiem, kurus medijamie dzīvnieki nodarījuši mežsaimniecībai.

Līdz tiesu darbiem

Dienvidlatgales virsmežniecības medību inženieris D.Leontjevs atgādina, ka gadījumā, ja meža dzīvnieki nodara postījumus, bet medību tiesību lietotāji atsakās maksāt, ir jāgriežas tiesā. Pirms to darīt, nepieciešams vērsties Valsts meža dienesta struktūrvienībā un pieprasīt veikt zaudējumu aprēķinu, ar kuru tālāk var prasīt zaudējumu kompensāciju (zaudējumu aprēķins jums izmaksās 10 latus).

Ir vēl kāda nianse, kurai praksē noteikti jāpievērš uzmanība. Medību tiesību lietotāji bieži vien nomas līgumā ieraksta punktu, ka «medību tiesību lietotājs nenes nekādu atbildību par meža dzīvnieku nodarītajiem postījumiem un nesedz zaudējumus». Tādā gadījumā zemes īpašnieks ir zaudētājs. Tāpēc, pirms parakstīt līgumu, tas ir jāizlasa. Bet, ja esat parakstījuši, tad nebrīnieties.

Lai šašliku sezona nepārvērstos par murgu

Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) speciālisti iesaka pirkt tikai zināmas izcelsmes gaļu un ēst to tikai pēc kārtīgas termiskas apstrādes.

Vasaras un pikniku sezona vienlaikus tradicionāli nozīmē gaļas patēriņa pieaugumu, Pārtikas un veterinārā dienests atgādina — nelietojiet uzturā nezināmas izcelsmes gaļu un jūs pasargāsiet sevi ne vien no zarnu infekcijas slimībām, bet arī **bīstamās parazitārās infekcijas slimības trihinelozes**.

Plaši izplatīta meža dzīvnieku vidū

Trihineloze ir plaši izplatīta Latvijas meža dzīvnieku vidū. Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta «BIOR» laboratorijā trihinelozes ierosinātājs pēdējos gados konstatēts 77% izmeklēto lapsu un 71% izmeklēto jēnotsuņu, bet lūšiem un ežiem pat 100% gadījumā.

Trihineloze laboratoriski ir konstatēta arī mājās un meža cūkām, kaķiem, suņiem, lapsām, jēnotsuņiem, caunām, sudrablapsām, polārlapsām, ūdeļiem, seskiem, ežiem, žurkām, lačiem. Trihinelozes ierosinātāju var pārnēsāt arī putni un kukaiņi, bet vislielākais invāzijas avots ir grauzēji.

Pieaug inficēto cilvēku skaits

Ar trihinelozi iespējams inficēties, lietojot uzturā nepietiekami svaigu vai termiski apstrādātu svaigu cūkas vai medījuma gaļu, kas inficēta ar *Trichinella* dzimtas parazitisko tārpu kāpuriem.

Latvijā 2007. un 2008. gadā trihineloze konstatēta četriem, **2009. gadā deviņiem cilvēkiem, bet šī gada pirmajos trim mēnešos jau trim cilvēkiem**. No Baltijas valstīm zemākā saslimstība ar trihinelozi pagājušajā gadā ir bijusi Igaunijā. Tur trihineloze konstatēta tikai vienam cilvēkam, savukārt Lietuvā saslimstība ir bijusi visaugstākā — trihineloze konstatēta 115 cilvēkiem.

Kautuvēs gaļu pārbauda

Visās PVD uzraudzībā esošajās kautuvēs kautās cūkas tiek laboratoriski izmeklētas uz trihinelozi. Kopš 2002. gada nevienā kautuvē kautai cūkai trihineloze nav konstatēta, tādēļ visdrošāk gaļu ir iegādāties legālās tirdzniecības vietās — veikalos un tirgos, kur nonāk tikai legāli kauta, laboratoriski pārbaudīta gaļa.

Ja tomēr iegādāta mājās kauta dzīvnieka gaļa un tā nav laboratoriski pārbaudīta uz

trihinelozi, tā jāsadala pēc iespējas mazākos gabalos un termiski jāapstrādā augstā temperatūrā. Gaļas iekšējai temperatūrai termiskās apstrādes laikā jāsasniedz +71°C un no brīža, kad šī temperatūra sasniegta, gaļu jāturpina karsēt vismaz divas stundas. Lai izvairītos no riska saslimt ar zarnu infekcijas slimībām, šādā temperatūrā būtu jāapstrādā jebkura gaļa.

Tas pats attiecas uz mežacūku gaļu.

Mājas cūku gaļā trihinellas iet bojā arī gaļu sasaldējot. Gaļa jāsadala līdz 15 cm lielos gabalos un jāuzglabā -15°C temperatūrā vismaz 30 dienas, -25°C temperatūrā vismaz 10 dienas, -30°C vismaz 6 dienas. Gaļas gabali, kas ir lielāki par 15 cm -25°C temperatūrā jāuzglabā vismaz 20 dienas.

Sasaldējot mežacūkas gaļu, trihinellas kāpuri pilnībā neiet bojā.

Tāpat trihinellas neiet bojā ne gaļu sālot, ne marinējot, ne kūpinot vai gatavojot to mikroviļņu krāsnī.

Slimība ir bīstama

Apēdot gaļu vai gaļas izstrādājumu, kas satur dzīvotspējīgus trihinellu kāpurus, tie kuņģī kuņģa sulas ietekmē, atbrīvojoties no saistaudu kapsulas, nonāk tievajās zar-

nās, un pēc vienas līdz divām dienām no tiem izveidojas pieauguši tārpi. Pēc apaugļošanas mātītes izdala jaunus kāpurus, kas cauri zarnu sienai nokļūst asinsritē, ar asins plūsmu tiek iznēsāti pa visu organismu un galvenokārt lokalizējas šķērssvitrotajā muskulatūrā.

Slikta dūša, vemšana, caureja, nogurums, sāpes vēderā, kas ir pirmie trihinelozes simptomi, var parādīties jau 12 stundas līdz divas, trīs dienas pēc inficēšanās. Tiem vēlāk pievienojas slimībai raksturīgākie simptomi — drudzis, sāpes muskuļos, plakstiņu un sejas pietūkums, acu gļotādas iekaisums, niezoši alerģiski izsitumi uz ādas, stīpra svišana, vispārējs vājums, sāpes locītavās. Ja trihinellu kāpuri lokalizējas diafragmā vai starpribu muskuļos, parādās sāpes elpojot. Smagos slimības gadījumos iespējami kustību koordinācijas un sirdsdarbības traucējumi.

Simptomu parādīšanās, kā arī slimības smagums atkarīgs no tā, cik daudz trihinellu kāpuru nokļuvis organismā.

Lai gaļas cepšanas sezonu aizvadītu bez nepatīkamām sekām, PVD aicina gaļu gatavot drošā veidā.

Sagatavots pēc www.pvd.gov.lv informācijas

Ceriņu brīnums Pētera Upīša dārzā

Nobeigums. Sākums «Novadnieka» 15. jūnija, 2., 6. un 9. jūlija numuros

Nokavēt nav iespējams

Dobeles novada apceļošanu noslēdzam fantastiski skaistā un smaržīgā vietā. Tas ir izcilā selekcionāra Pētera Upīša ceriņu dārzs reibinošu smaržu pārņemtajā pavasara plaukumā. Iedomājieties, kā dvašo zeme un zāle pēc tikko nolijuša lietus, kāds vilinājums ir neskaitāmajiem ceriņu krūmiem, kur ik pēc mazākā vēja pūtiena sašūpojas kuplas ziedu vāles. Fantastiski!..

Ja domājat, ka uz Dobeles pievārtē izveidoto dārzu jābrauc ceriņziedu plaukumā, maldāties. Nokavēt neko nav iespējams, uz Dobeli var brāukt arī tad, kad Pētera Upīša dārzā baltas saziņģešu plūmes, saldie ķirši un aušīgos rozā mākoņos tinas aprikozes. Savukārt gastronomiski pievilcīgs apmeklējums izdosies ķiršu, bumbieru un ābolu brieduma laikā. Vārdus sakot, izvēlieties, kas tuvāk pie sirds.

Apmeklētājus vienmēr gaida arī selekcionāra Upīša muzejs, kurā var iepazīties ar dārza ierīkotāja — ne vien selekcionāra, bet arī aizrautīga fotogrāfa un kolekcionāra — daudzšķautnaino personību un darbu. Sis vīrs, 1957. gadā sākdams ierīkot dārzu saulainās Dobeles pievārtē, sapņoja visu Latviju pārvērst ziedošā dārzā. Viņa darbu tagad turpina Latvijas Valsts auglīkopības institūta darbinieki, tikpat aizrautīgi un savai idejai fanātiski uzticīgi cilvēki.

Labāk vēlāk nekā nekad

Vai šeit jau esat kādreiz bijuši? Ak, nē? Tad jau labāk vēlāk nekā nekad — vedot mūs uz ceriņu dārzu, teic vietējā gide. Institūta teritorija aizņem 40 hektārus lielu platību, bet ceriņu dārzs aizņem desmito daļu — četrus hektārus, kur aug 250 ceriņu šķirnes. Tā ir viena no lielākajām šo smaržīgo krūmu kolekcijām Eiropā, kuru ik gadus apmeklē vairāk nekā 30 000 interesentu no Latvijas, citām Baltijas valstīm un attālākiem reģioniem.

Atturoties mūs pārāk nogurdināt ar skaitļiem, gide pavēsta, ka Pēteris Upītis savulaik strādājis ar 24 kultūru selekciju, tāpēc ceriņi ir tikai viena 24. daļa no Upīša mūža veikuma. Izpētīt un atcerēties visu redzēto uzreiz nav iespējams, tāpēc šoreiz neliels ieskats par Pētera Upīša izveidotajām ceriņu šķirnēm, ar kurām saistās kāds īpašs stāsts vai notikums.

Veltījums jaunības mīlestībai

Vispirms piestājam pie balti ziedoša krūma, kuram piestiprināta plāksnīte ar šķirnes nosaukumu *'Kristīne Baltpurviņa'*. Tā esot bijusi selekcionāra kaimiņiene. Ko jūs brīnāties, viņš taču kādreiz arī bija jauns, tāpat jauna un smuka bija Kristīne, mūsu ziņkārī apmierina gide. Sanācis tā, ka jaunais Pēteris viņu bildinājis, bet Kristīne, labi zinādama Pētera brīžiem nejauko raksturu, bildinājumam atteikusi. Tomēr, neskatoties uz skumīgo rezultātu, Pēteris Upītis visu mūžu pret viņu saglabājis siltas jūtas, visu mūžu rakstījis vēstules. Pēc savas lielās mīlestības nāves selekcionārs jau izveidotajai balto ceriņu šķirnei nosaukumā devis savas mīlotās vārdu.

Laikam jau patiešām šī šķirne ir īpaša, jo nevienā citā tik bieži nevar atrast ceriņu laimītes. Īsta veiksmē visiem milniekiem.

'Dobeles meitene' savukārt veltīta nevis kādai konkrētai būnei, bet visām Dobeles meitenēm. Sis šķirnes krūmi nekad nebūs liela auguma, bet nelieli un kompakti. Tāpat *'Mazais princis'*, bet *'Gaiziņkalns'*, *'Zilais kalns'* toties būs lieli un nekāda zaru apšņikāšana nelīdzēs.

Dāvana mātei

Viens no dārza skaistākajiem ceriņiem, kas slavens arī pasaules mērogā, ir *'Ede Upīte'*, ko Pēteris Upītis veltījis savai mātei.

Māmuļu Pēteris bezgala stipri milējis, pēc viņas nāves kapavietā uzcēlis pieminekli no ļoti dārga materiāla un vēlāk izteicis vēlēšanos, ka pats gribētu atdusas vietu rast mātei līdzās Madonas kapos.

Kā stāsta gide, kad selekcionārs nomiris, aizgājēja vēlēšanos neviens vērā nav ņēmis. Upītis apbedīja Rīgā, Raiņa kapos, ar lielu godu izvadot no Rīgas pils. Tādu godu izpelnījies vēl tikai kādreizējais Latvijas prezidents Čakste.

Ar rozā neveicās

Izrādās, arī selekcionāriem viņu piņķerīgajā darbā ne vienmēr veicas. Pēterim Upītim nav veicies ar rozā krāsas ceriņu šķirņu veidošanu, tāpēc dārzā augošie rozā krāsas ceriņi ir krievu vai franču selekcijas. Skaista ir šķirne *'Zemčižina'* — visagrāk ziedošais ceriņš. Arī gide uzsvēra, ka mums esot ļoti paveicies atbrukt istajā laikā, jo nu tas esot pilnos ziedos, bet arī citas šķirnes jau saplaukušas.

Rādot šķirni *'Hortenzija'*, institūta speciāliste stāsta, ka nosaukums ceriņam dots krietni sen. Tagadējā likumdošana nepieļaujot situāciju, ka vienu augu sauc cita auga vārdā. Bet, ja nosaukts ir, ko tagad vairs darīs.

Attīsta talku un koncertu tradīcijas

Šķirne *'Tēvzeme'* veltīta tāda paša nosaukuma vīru korim, ar kuru selekcionāram pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados bijusi cieša sadarbība. Koristi bieži braukuši uz Dobeli, dārzā rīkojuši *subotņikus*, pa dienu citīgi strādājuši, bet vakaros rīkojuši koncertus. «Jūs neticēsiet, bet tie bija īpaši koncerti,» saintrīgē gide. «Viss koristi, saģērbusies dziesmu svētku tērpos, kājās stāvēt, dzied, bet klausītājs ir tikai viens. Protams, varat iedomāties, kurš tas bija — pats Pēteris Upītis. Sakiet, kas vēl tajos laikos varētu tādu godu izpelnīties? Neviens.»

Pirms četriem gadu desmitiem selekcionāra iedibinātās tradīcijas tiek turpinātas un attīstītas arī tagad. Ceriņu dārzā joprojām tiek rīkoti dziesmu un klasiskās mūzikas koncerti. Mēs bijām ieradusies tieši nedēļu pirms gadskārtējā pasākuma.

Paradīzes ābelītes un citi

Nav jau tā, ka Upīša dārzā būtu tikai vieni vienīgi ceriņi. Kā spilgi sakrāsojušās jaunkundzes pašā plaukumā bija dekoratīvās ābeles jeb, kā senāk teica, paradīzes ābelītes. Tik koši sārtas, ka liekas neticami, kā daba ko tādu spēj.

Selekcionārs aizrautīgi darbojies arī ar persiku un aprikožu audzēšanu. Savulaik par to režisors Hercs Franks bija uzņēmis dokumentālu filmu, kas pašam Upītim nav patikusi. Nesen filmu kādā skatē noskatījušies itāļi un bijuši milzīgi pārsteigti par redzēto. Kā gan viens vecs, klibs cilvēks tik tālu ziemeļos (Latvija itāļiem laikam šķiet kā Ziemeļpols) spējis darīt tādu brīnumus. Filmas nobeigumā viņi cēlušies kājās un aplaudējuši selekcionāra un viņa mūža darba piemiņai.

Staigājot pa dārzu, aplūkojam arī citus augus, piemēram, kokveida peonijas, kas šķirņu veidotājam šķitušas interesantas. Pēteris Upītis bija pirmais, kas kokveida peonijas sāka audzēt Latvijā. Mums savukārt pārsteidzoši šie ziedi likās tādēļ, ka smaržoja nevis pēc peonijām, bet pēc rozēm.

Uzzinām, kā Upītim veicies ar liliju audzēšanu. Bet, apmeklējot muzeju, noklausāmies stāstījumu par tagadējā Valsts auglīkopības institūta vēsturi, kura pirmsākumi Dobeles pusē meklējami vēl pirms Otrā pasaules kara. Jāteic, gribas turp aizbraukt vēlreiz.

L.Kirilova

● *'Kristīne Baltpurviņa'* — šādu nosaukumu selekcionārs Pēteris Upītis devis balto ceriņu šķirnei, kas veltīta viņa mūža mīlestībai, smukajai kaimiņienei Kristīnei. Diemžēl abu jauno cilvēku savstarpējās attiecības neveidojās, vienīgi ceriņš saplaukst ik pavasari no jauna.

● Pētera Upīša ceriņu dārzs aizņem četrus hektārus. Pašreizējā izskatā tas veidots 1996. gadā, kad tika svinēta selekcionāra 100. dzimšanas diena. Ik gadu unikālo dārzu ar 250 ceriņu šķirnēm apmeklē aptuveni 30 000 cilvēku no dažādām valstīm.

● Selekcionārs, fotogrāfs un kolekcionārs Pēteris Upītis dzimis 1896. gadā un miris 80 gadu vecumā, atstājot aiz sevis unikālu — dzīvu un ik pavasari atkal no jauna plaukstošu — mantojumu.

Īrijas viesstrādnieki. Subjektīvs papildu pētījums

Īrijas pilsētas Limerikas Universitātes studenta Pirsas Parkera doktora disertācijas ietvaros veiktais «Pētījums par 10 jaunāko ES dalībvalstu strādniekiem Īrijas Republikā» ar saviem drošajiem secinājumiem sacēla nelielu vētru Latvijas ūdensglāzē. Daži mediji to publicēja kā svarīgāko ziņu, izceļot faktu, ka Latvijas valstspiederīgie Īrijā pelna mazāk nekā citi no Austrumeiropas valstīm iebraukušie.

No pētījumiem saprotu tikpat daudz, cik katrs ierindas cilvēks, bet kļūstu uzmanīga, kad šādus datus publisko kā objektīvus un reālo patiesību atspoguļojošus. It īpaši tāpēc, ka pētījums noticis attālināti, caur e-pastiem un anketas nosūtītas tiem, kurus Parkera kungs varējis sadabūt, kopumā iegūstot 263 Latvijas strādnieku atbildes, kas ir aptuveni 0,70% Īrijā esošo mūšējo. Neko pētījumā nesadzirdēju par vecuma un izglītības grupām, par nozarēm, kurās Austrumeiropas ļaudis strādā.

Tāpēc es veicu savu attālinātu pētījumu, arī caur e-pastiem — tiesa, divu dienu, nevis pusgada garumā, un varu izteikt savas absolūti subjektīvās domas.

Pirss Parkers secinājis, ka viesstrādnieki no Latvijas Īrijā vidēji nopelna 11,16 eiro jeb 7,84 latus stundā. Īrijā minimālā alga ir 8,65 eiro stundā, kas ir otrā augstākā Eiropā aiz Luksemburgas. Maz vai daudz, labi vai slikti? No vienas puses, mēs

varam skaudīgi idēt, ka dažs te Latvijā dienā nopelna šādu naudu. Jā, ar šādiem ienākumiem var izdzīvot un pat nedaudz sakrāt. No otras puses — Īrijā tā ir zema samaksa un visiem viesstrādniekiem maksā mazāk, nekā vietējiem iriem. Tomēr mēs nezīnām, ko nozīmē mazkvalificētais, fiziskais darbs citā valstī, un kā katrs no mums to izturētu. Virietis, kuram ir tuvu četrdesmit un pirms pāris mēnešiem aizbrauca, raksta no Īrijas, ka nekad dzīvē nav tā strādājis, ka tas ir ļoti smagi. Cits paziņa tajās reizēs, kad ir Latvijā, meklē masieri un citas procedūras, jo mugura sāpot...

Pirss Parkers pētījumā secinājis, ka **Latvijas valstspiederīgie saņem mazāk nekā poļi, lietuvieši un slovakieši.**

Pazīstamie un draugi, kas strādā pašlaik Īrijā, to apšaubā. Ja aptaujātu vienā viesnīcā, vienā lauku saimniecībā vai vienā celtniecības objektā strādājošos dažādu tautību cilvēkus, tad būtu šiem secinājumiem kāds pamats. Latvijas valstspiederīgie apgalvo, ja, piemēram, pieczvaigžņu viesnīcā strādā latvietis par viesmili, tad itin visi šie viesmili saņem vienādas algas, neatkarīgi no tā, vai viņš ir ķīniešs, lietuvietis, krievs, polis vai citas tautības. Mana klases biedrene, Galvejas tīrīšanas firmas darbiniece, uzsver, ka visi viesstrādnieki viņas firmā saņem 9,50 eiro stundā, neatkarīgi no mītnes zemes. Izņemot irus, kas tieši par to pašu darbu saņem 12 eiro stundā. Viņai pazīstama lietuvietē strādā citā tīrīšanas kompānijā un alga tā pati — 9,50 eiro.

Cita iespēja ir poļiem, viņi ne-

reti veikalos strādā ne tikai melno darbu, bet arī par menedžeriem, jo viņi ir ļoti daudz — piecas reizes vairāk, nekā no Latvijas aizbraukušie. Poļi velk un balsta viens otru. Mūšējie spriež, ka drīz angļu valoda vairs nebūs tik svarīga Īrijā, kā poļu valoda, jo tajā runājam daudz vairāk, nekā angliki. Daudz viņiem palīdz Poļu biedrība un spēcīgie juristi, kas palīdz kārtot dokumentus un zina visas iespējas un tiesības, ko nereti Īrijas valsts iestādēs viesstrādniekiem neapasaka vai noklusē. Latvijas cilvēkiem ir cita mentalitāte, mēs esam vienpatņi. Tāpat Īrijā privilēģētā situācija ir Indijas viesstrādnieki, acimredzot, tā ir kāda starpvalstu vienošanās par palīdzību trešās pasaules valstīm. Indieši dabū arī ārstu darbu, bet mūšējiem tas ir faktiski nesaņiedzami. Man zināms ārsts ar izcilām vairāku valodu zināšanām un divām augstākajām izglītībām medicīnā Īrijā nevarēja atrast darbu un aizbrauca strādāt uz Zviedriju.

Limerikas Universitātes pētnieks spriež, ka **latvieši nezina angļu valodu un neprot savas prasmes izklāstīt CV, tāpēc nedabū labākus darbus.**

Domāju, ir dažādas prombraucēju kategorijas. Jaunie pāri aizbrauc nolūkā sapelnīt, mācīties, izsisties... Mācās arī angļu valodu, uzsūc visu jauno, izmanto visas iespējas sevi bagātināt. Mazizglītotāki ir vārgāki beigu beigās tikai strādā un dzer. Tādi cilvēki ir gan tur, gan šeit Latvijā. Un angļu valodu viņi nemācāsies, jo viņus neinteresē nekas tālāk par savu degungalu, vakaros viņi sēž

pie televizora, aiziet uz veikalu, sarunājas paši savā starpā. Kāds darbs ir, ar tādu dzīvo, pat neinteresēdamies par kaut ko labāku. Tomēr dažu latviešu izbaudītā pieredze liek šaubīties, ka laba izglītība un angļu valodas zināšanas kaut ko dod. Kāds Latvijas puišs nevarēja atrast darbu, jo viņam bija pārāk labs CV — viņš bija interjera dizainers — visiem likās, ka tāds *krutais* jau nespēs kastes cilāt, bet savā profesijā viņu vienkārši neņēma. Citam pajautā, vai Latvija nav pie Krievijas, un ar to darba devējs jau ir ierindojis šo cilvēku noteiktā kategorijā. Kāda sievietē ar labu Latvijas profesiju man pateica skaidri, ka nevienam neinteresē, ko viņa ir darījusi un ko prot, viņa Īrijā bijusi gan skolotāja, gan projektu vadītāja valsts pārvaldē un ir ar labu angļu valodu. Divu gadu laikā neviens klients ne reizi nav to pajautājis, un viņa strādā tādu pašu mazkvalificētu darbu, kā citi. Ja kādam palaimējas un darba devējs novērtē, tad tas ir brīnums, bet tas ir ļoti, ļoti reti, jo valsts un sabiedrība Īrijā aizstāv savējos, un ir darba jomas, kurās viesstrādnieks nevar iekļūt.

Interesants man likās stāsts par labu Latvijas datorgrāfiķi, kurš strādājis «Statoil» un neatlaidīgi meklējis darbu savā specialitātē. Beidzot dabūjis labā reklāmas aģentūrā. Vienīgā atšķirība, ka viņa amatam klāt ir vārds junior, un viņš saņem par trešdaļu zemāku darba samaksu nekā ir senior ar zemākām prasmēm un izdarot uz pusi mazāk... Pūsim likts saprast, ka viņš mūžīgi būs junior, jo ir viesstrādnieks no Aus-

trumeiropas.

Limerikas Universitātes pētnieka Pirsas Parkera mazliet ar ironiju pieminētās situācijas, ka **latvietis pacietis mazāk apmaksātu darbu, neko neteiks un prožām neies**, ir ļoti taktiska klauvēšana pie kopējās Latvijas iedzīvotājiem raksturīgās čikstulīgās nevarības. Mēs gadu gadiem esam iecentrējušies uz latvju bālelīņu sajūtām un netiekam no tām vaļā, jo mums vienmēr šķiet, ka kāds mūs apbizo; esam ar mieru kalpot pa zemāku algu, tā vietā, lai paceltu galvu; esam ar mieru būt upuru pozīcijā. «Neviens nevienu speciāli šeit nediskriminē, ja latvietis nolēmis tēlot upuri, tad viņš tāds arī būs,» raksta mana klases biedrene no Īrijas.

Cepuri nost Limerikas Universitātes studentam Pirsam Parkeram, kurš ir pusgada pētījis Īrijas viesstrādniekus, bet ir desmitiem un simtiem blakusapstākļu un situāciju, ko nevar izraut no konteksta un iekļaut vienā skaitlī.

Mans gala secinājums manā attālinātajā divu dienu pētījumā ir šāds: Īrijā ir smagi jāstrādā, tur ir augstāka darba samaksa nekā Latvijā un ar šo naudu pietiek izdzīvošanai. Īrijā ir labas sociālās garantijas. Īrijā Latvijas viesstrādnieks tiek vērtēts tikai un vienīgi kā viesstrādnieks no Austrumeiropas. Viesstrādnieki par vienādu darbu, neatkarīgi no mītnes zemes saņem vienādu atalgojumu. Īrijā patlaban ir grūti ar darba atrašanu, bet tiem, kuriem ir darbs, samazinājušas darba stundas. Citiem pētniekiem noteikti būs citi secinājumi.

I.Daine

Pieaug to cilvēku skaits, kas ar grūtībām apmaksā mājāsaimniecības rēķinus

Katram sestajam eiropietim mājāsaimniecības rēķinu apmaksā sagādā pastāvīgas grūtības, un trīs ceturtdaļas uzskata, ka pagājušajā gadā nabadzība valstī ir pieaugusi. Šis ir galvenās atziņas, kas sniegtas jaunajā *Eurobarometer* apsekojumā par krīzes sociālo ietekmi, ar ko iepazīstināja ES Komisija. Pētījums, kas veikts 2010. gada maijā, iezīmē pusceļu Eiropas gadā cīņai pret nabadzību (2010) un tiek publiskots pēc 17. jūnijā ES vadītāju panāktās vienošanās nākamo desmit gadu laikā palīdzēt 20 miljoniem eiropiešu izkļūt no nabadzības un sociālās atstumtības.

Runājot ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem Briselē, ES nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības komisārs Lāslo Andors sacīja: — Apsekojuma rezultāti apstiprina, ka nabadzība ir nopietna problēma ES un ka esošā ekonomiskā un finansiālā situācija vēl vairāk pasliktina situāciju. Krīze prasa savu, un šodien ievērojamai eiropiešu daļai ir grūti savilkt galus kopā. Viņš piebilda: — Jaunā ES stratēģija nākamajiem desmit gadiem «Eiropa 2020» un tās mērķis — līdz 2020. gadam atbrīvot vismaz 20 miljonus eiropiešu no nabadzības — skaidri norāda valstu patiesu apņēmību panākt redzamus rezultātus, sasniedzot vairāk nekā tikai iekļaujošu Eiropu.

Kopumā ES iedzīvotāji uzskata, ka gadā, pirms tika veikta aptauja, nabadzība ir pieaugusi visos līmeņos — 6 no 10 eiropiešiem uzskata, ka nabadzība pieaugusi viņu vietējā teritorijā, trīs ceturtdaļas domā, ka nabadzība ir paaugusi visā valstī un 60%

atzīst, ka nabadzība pieaugusi visā ES kopumā.

Krīze un aicinājumi uz stingri ierobežojumiem pasākumiem ir atstājuši ietekmi uz cilvēku nabadzības uztveri. Grieķija izceļas uz kopējā fona ar 85% respondentu, kuri uzskata, ka nabadzība valstī ir pieaugusi. Šādu viedokli par savu valsti pauž arī 83% franču, 82% bulgāru, 77% rumāņu un 75% itāļu. Dažās valstīs cilvēki paredz turpmākas grūtības, piemēram, septiņi no desmit rumāņiem un grieķiem paredz, ka finansiālā situācija mājāsaimniecības pasliktināsies, tikmēr citās valstīs jaušama pozitīva uztvere. Piemēram, 23% latviešu paredz, ka finansiālā situācija mājāsaimniecības pasliktināsies (samazinājums no 65% 2009. gada jūlijā), 32% lietuviešu (samazinājums no 58% 2009. gada jūlijā) un 20% ungāru (samazinājums no 48% 2009. gada jūlijā). Patlaban mazāk respondentu Latvijā, Polijā, Apvienotajā Karalistē un Somijā uzskata, ka gadījumā, ja viņi zaudētu darbu, viņi paliktu bezdarbnieki.

Nozīmīga eiropiešu daļa atzīst, ka nonākuši finansiāli grūtā situācijā

Viens no katriem sešiem eiropiešiem atzīst, ka vismaz vienu reizi pagājušajā gadā laikā viņu mājāsaimniecībā pietrūcis naudas, lai nomaksātu parastos rēķinus, pirkto pārtiku un citas ikdienas patēriņa preces, un 20% saskārušies ar grūtībām veikt regulāru mājāsaimniecības rēķinu un kredītmaksājumu nomaksu laikā, kad noritējušas apsekojuma intervijas (2010. gada maijā).

15% nepārtraukti risina finansiālās grūtības, kamēr 3% ir iekavējuši dažu rēķinu un

kredītmaksājumu nomaksu, un 2% saskārušies ar nopietnām finansiālām problēmām un iekavējuši daudzu šādu maksājumu nomaksu.

Apmēram 30% iedzīvotāju ir grūti segt veselības aprūpes izmaksas

Aptuveni trīs no katriem 10 eiropiešiem uzskata, ka pēdējā pusgada laikā viņiem vai viņu radniekiem ir kļuvis grūtāk segt veselības aprūpes, bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izmaksas — 11% uzskatīja, ka kļuvis «daudz grūtāk», un 18% atzina, ka kļuvis «nedaudz grūtāk».

Viens no katriem sešiem eiropiešiem nav pārliecināts par savu darbavietu

2010. gada marta dati liecina, ka 18% nodarbināto respondentu nav cieši pārliecināti vai galīgi nav pārliecināti, ka spēš saglabāt savu pašreizējo darbu nākamajos 12 mēnešos, un 49% uzskata, ka viņiem būtu mazas vai pat nekādas izredzes atļaušanas gadījumā atrast jaunu darbu sešu mēnešu laikā.

Krīzes ietekme uz turpmākajām pensiju tiesībām sabiedrības uztverē

Visbeidzot, raugoties uz turpmākajiem ieņēmumiem, 73% ES iedzīvotāju vai nu atklāti paredz zemāku pensiju apjomu vai uzskata, ka pensionēšanos vajadzēs atlikt, lai iekrātu vairāk naudas vecumdienām.

Tikmēr 20% respondentu ir izteikti noraižējušies, ka viņu ieņēmumi vecumdienās nebūs pietiekami cilvēka cienīgai dzīvei, un 34% ir diezgan noraižējušies par šādām izredzēm. Septiņpadsmit dalībvalstīs lielākā daļa respondentu ir ļoti vai diezgan noraižējušies, ka ar viņu ienākumiem nepietiks, lai vecumdienās dzīvotu cilvēka cienīgu dzīvi.

Priekšvēsture

Sākot ar 2009. gada jūniju, izmantojot īpaši šim nolūkam paredzētus *Eurobarometer* apsekojumus, tiek regulāri apzināts tas, kā sabiedrība uztver 2008. gada rudenī sākušās krīzes sociālo ietekmi. Apsekojumu mērķis ir novērtēt sabiedrības nostāju attiecībā pret esošo nabadzību, grūtību pakāpi, ar kurām saskaras mājāsaimniecības, pārmaiņām veselības aprūpē un spēju atļauties sociālo aprūpi, kā arī to, kādas ir cilvēku prognozes par savu finansiālo stāvokli, sasniedzot cienījamu vecumu.

Jaunākajā apsekošanas vilni tika aptaujāti 25 600 iedzīvotāju visās ES dalībvalstīs. Galvenokārt viņus intervēja pa telefonu laikposmā no 2010. gada 18. maija līdz 22. maijam. Intervijas noritēja pēc iepriekš veiktas respondentu atlases izlases kārtībā, kura papildus tika izsvērtā, lai labotu zināmās demogrāfiskās atšķirības.

Tā kā dati (*EU-SILC*: ienākumi, sociālā iekļaušana un dzīves apstākļi), uz kuriem balstīti ES nabadzības samazināšanas mērķi, ir pieejami tikai ar aptuveni divu gadu aizkavēšanos, apsekojumi, kuros apzināta sabiedrības uztvere attiecībā uz nabadzību, sniedz ātru ieskatu par nabadzības un iekļaušanas iespējamo attīstību tikai ar viena mēneša kavēšanos.

KRĀSLAVA

Krāslavas novadā jauns tūrisma piedāvājums — medības

Zilo ezeru zeme Krāslava tūristiem vienmēr bijusi pievilcīga skaistās dabas un viesmīlīgo cilvēku dēļ. Šurp labprāt brauc arī maksātnieki, lai tiktu pie lielā loma. Šogad iznākušajā tūrisma bukletā «Krāslavas novads Daugavas lokos» iekļauti jauni pakalpojumi Krāslavas viesiem, tostarp piedāvājums organizēt medības.

Kā isti šis pakalpojums izmantojams un kādai auditorijai paredzēts, stāsta mednieku kolektīva «Vita V» vadītājs Pēteris Bobičs, kurš šogad nolēmis sākt jaunā tūrisma produkta ieviešanu. Pēteris atzīst, ka pagaidām viss ir tikai idejas līmenī, jo esot vēl daudz neskaidrību organizatoriskajos jautājumos, taču viņš esot gatavs uzņemt tūristus — medniekus jau šogad.

Pats Pēteris ir vairāku mednieku kolektīvu biedrs, izveidojis arī savu SIA «Vita V», noformējis medību platības un plāno īstenot komercmedības. Pēteris stāsta, ka medīšanas azarts radies jau agrā bērnībā, pateicoties vecēvam, kurš bija ļoti pazīstams mednieks. Viņš atceras, kā vecēva bērēs vietējās sieviņas teikušas: «Nu, Rafaels ir miris, tagad zaķi var uzelpot». Paša trofeju kolekcijā izcilākais eksemplārs ir Talsos nomeditā brieža «bronzas» rāgi, mežacūkas «zelta, sudraba un bronzas» ilkiņi, stirnāža «sudraba» rāgi un lūša «sudraba» āda.

● Pēteris Bobičs ar Krievijā nomedīto medņa trofeju.

Pašam visvairāk patīkot medīt briedi un klausīties dzīvnieka pasakaino bauru, bet uz kaimiņvalsti tik doties pēc medņiem.

Pievilinās citu valstu medniekus

Latvijā komercmedības vēl esot tikai sākuma stadijā, turpretī citās valstīs tādas tiek organizētas jau sen un ļoti augstā līmenī. Pats Pēteris pēc draugu uzaicinājuma ir piedalījies medībās Zviedrijā un Polijā. Viņš stāsta, ka isti mednieki brauc pēc trofejām, turklāt azartiskākie ir gatavi šķirties pat no prāvām naudas summām, jo, piemēram, Zviedrijā izcila trofeja medniekam izmaksā no 1000 līdz 3000 eiro, Polijā pat līdz 4000 eiro.

Latvijā esot krietni lētāk — no 700 līdz 1000 latiem.

Visā pasaulē medības ir ļoti dārgs atpūtas veids, jo prasa arī lielu ieguldījumu — ir jākopj medību teritorijas, jābaro dzīvnieki, jārupējas par populācijas saglabāšanu.

Vienas no tradīcijām bagātākajām esot medības Polijā, kas tiek rīkotas ar lielu vērienu, vairākas dienas. Trīsdesmit medniekus apkalpo vismaz 80 cilvēki, tiek dedzināts īpašais ugunsurs izdabā koka stumburā, notiek maltītes gatavošana, muzicēšana ar mednieku mūzikas instrumentiem. Pēteris stāsta, ka Polijā ir ļoti stingri medību noteikumi, piemēram, nomedijot neatbilstošas kategorijas briedi, mednieks zaudē ne tikai

trofeju, bet uz diviem gadiem — arī mednieka apliecību. Tas tiek darīts, lai uzturētu selekciju.

Latgalē piedāvās mežacūkas un stirnas

Viena no iecienītākajām trofejām esot brieža rāgi, taču Latgalē ar briežiem īpaši lepoties nevar, toties var piedāvāt izcilus aļņu, stirnu un mežacūku eksemplārus, saka Pēteris. Īsts mednieks netiecas pēc gaļas, saudzē dzīvnieku, kamēr tā rāgi izaug trofejas cienīgi, tāpēc ne vienmēr visas licences tiek izmantotas.

Ja šurp ierodas zviedrs vai dānis, viņš priecāsies par jebkuru medījumu, taču vācietis, polis vai itālis lūkosies tikai pēc trofejas, saka Pēteris. Turklāt, katram ir savas prasības, piemēram, vācietim var sākties histērija, ja pēc 15 minūtēm netiks pie medījuma, turpretī dānis varot, zobiem klabot, pacietīgi sēdēt pat lielā salā.

Arī līdz šim Pēteris esot uzņēmis ciemos citu valstu medniekus, taču pagaidām ne lata nav nopelnījis. Nepieciešams vispirms nodrošināt pienācīgus apstākļus viesu uzņemšanai, tāpēc Pēteris plāno izveidot nelielu bāzi pie Driža ezera, bet pagaidām piedāvās izmantot Krāslavas viesu mājas. Turpretī pašas medības notiks Indras pagastā, kur Pēteris no zemnieka iznomā medību platības. Tās galvenokārt atrodas labības laukos, tāpēc būs iespēja medīt mežacūkas. Pēteris atzīst, ka šī ziema bijusi ļoti bargā un tas no-

teikti ietekmēs stirnu populāciju, arī mežacūkas, kurām metiens bijis pašā spalgākajā salā. Aļņu licenču pagaidām gan viņam neesot, jo ir jāpalielina medību platības.

Jaunais pakalpojums būs pieejams medniekiem, kam ir atbilstoša apliecība, papildus viņam būs jāsaņem sezonas kartē un atļauja medībām Latvijas teritorijā, ko izsniedz mežniecība, taču Pēteris palīdzēs šīs formalitātes nokārtot. Medīt uz Latviju ārvalstu mednieki brauks ar saviem ierociem, kuru pārvietošanai ES tiek izsniegta īpaša pase, vienīgi ierocis pēc ierašanās ir uz laiku jāreģistrē. Grūtāk esot ar medniekiem no Krievijas vai Baltkrievijas, kur šīs procedūras ir krietni sarežģītākas. Savu medību ieroci Pēteris drīkst «aizdot» tikai vietējiem medniekiem, par to veicot attiecīgu atzīmi medību atskaitē, bet nodot savu ieroci ārvalstu medniekiem nedrīkstot.

Tā kā viesis medību teritoriju nepazīst, viss notiks medību saimnieka pavadībā. Ko iesākt ar trofeju, būs paša mednieka ziņā. Ārvalstu medniekiem parasti ir vajadzīga trofeja, bet gaļa paliek uz vietas, taču dažādi eksotikas labā labākos gaļas gabaliņus paņem līdzi. Lai izvestu pāri robežai trofeju, tiek dots līdzi nepieciešamais dokuments. Pagaidām gan piedāvājuma par komercmedībām vēl neesot bijis, taču Pēteris domā, ka šādas medības perspektīvā ir iespējamas.

«Latgales Laiks»

Pašmāju autobraucēji uzņem apgriezienus

Jau otru gadu Krāslavā notiek vieglo automašīnu sacensības autokrosā «Krāslavas kauss», ko ar Krāslavas novada domes atbalstu rīko biedrība «Krāslavas auto — moto sporta klubs». Pērn pasākums izdevās godam un guva gan skatītāju, gan pašu autobraucēju atsaucību, taču šogad pasākums notika jau ar lielāku vērienu, pulcējot gan Krāslavas jaunos un pieredzējušos sportistus, gan autobraucējus no Daugavpils, Rīgas un Ludzas.

● Autobraucēja Rimaido dāvāto veco bagiju atjaunos jauniem startiem.

vecuma. Otrā ir aizmugurējās piedziņas klase. Vispēcīgākā un populārākā ir priekšpiedziņas klase, kura jau treniņu laikā parādījusi labus rezultātus un prognozēja teicamus sasniegumus arī sacīkstēs.

Kopš Guntars ķeries klāt šai Krāslavā jaunajai jomai, autoklubs uzņem apgriezienus. Nesen Lauku atbalsta dienests finansiāli atbalstījis deviņus LEADER programmā iesniegtos projektus Krāslavas un Dagdas novadā. Viens no tiem ir biedrības «Krāslavas automoto sporta klubs» pro-

jekts, kas paredz iegādāties sporta kluba garāžas aprīkojumu jaunrades norisēm. Guntars stāsta, ka projekts kopumā izmaksāšot nedaudz vairāk kā 4000 latu un jau drīzumā klubs iegādāsies jaunu pacelāju, darba galdus, kompresorus, riepu montāžas iekārtas, domkratus, elektriskos lādētājus un citus instrumentus, kas jauniešiem nepieciešami ikdienā, remontējot savus braucamrīkus.

Nākotnē kopā ar domubiedriem Guntars vēlas sarīkot ne tikai Krāslavas, bet arī lielo Latgales kausu. Līdz šim Latgalē nebi-

ja iespējas savākt nepieciešamo automašīnu skaitu, taču nu tas jau ir reāli. Šāda mēroga sacīkstes katru gadu varētu rīkot citā vietā, trase ir Jēkabpili, Ludzā, Krāslavā un Daugavpili. Iespējams, jau šogad varētu sarīkot pirmo Latgales kausu. Kur tieši tas notiks, pagaidām spriest pārāgi, taču, visdrīzāk, Krāslavā, no kurienes viss arī sācies, prāto Guntars.

Viņš atzīst, ka interese par autobraucēju pieaug. Viss sācies ar pulciņu, skolu jaunatne nāk vai ik dienu, taisa sacīkšu auto ne tikai pulciņa darba laikā, bet ik brīvu brīdi.

Tagad interesējas arī pārstāvji no vecākas paaudzes, kas savus sacīkšu auto taisa paši savās garāžās, taču brīvos brīžos nāk uz kluba un piedāvā palīdzību jauniešiem. Guntars atzīst, ka daži jaunieši nopietni ir aizraušies ar autosportu un varētu gūt nākotnē lielus panākumus. Viņam ir pašam savs kodoliņš — trīs juniori, kas brauc žigulā klasē — Edgars Bitēns, Edgars Valters un Deniss Čumiks. Visi trīs ir skolēni, kas brīvo laiku pavada garāžās, nopietni ņemoties par vecajiem lūžņiem un gatavojoties jaunajai sezonai. Kluba darbību atbalsta vietējā pašvaldība, kas iedalījusi naudu eļļai un degvielai, tāpēc jauniešiem gatavošanās un dali-

ba sacensībās pašiem neko nemaksā. Pa zimu jaunieši darbojas garāžā, bet kopš pavasara sākas treniņbraucieni.

Ja vien būtu līdzekļi, Guntars labprāt palīdzētu pušiem sagatavoties Latvijas mēroga sacensībām, kas nav lēts vaļasprieks, jo nauda nepieciešama dalības maksai, degvielai un citiem izdevumiem, piemēram, sacīkšu auto transportēšanai līdz norises vietai.

Blakus garāžām pagalmā stāv veca automašīna Opel Astra, kuru Guntars plāno sagatavot startam Latvijas čempionātā. Pagaidām gan nav zināms, vai būs arī reāls autobraucējs.

No pieredzējušiem Latvijas autobraucējiem un citiem labdariem klubs saņem dāvanā nolietotus auto, kas prasmīgu meistaru rokās pārtop sporta autiņos vai noder rezerves daļām. Savus nolietotos spēkratus atdavinājuši arī Guntara draugi Rīgā, autosportistu Rimaido ģimene. Pašlaik pagalmā remontu gaida viņa dāvātais bagijs, ar kuru savulaik Vladimirs Rimaido veiksmīgi startējis Latvijas čempionātos. Guntars iecerējis gada laikā to dabūt gatavu un jau nākamgad domā iekļaut sacīkstēs arī bagiju klasi.

«Latgales Laiks»

Konceptuāli vienojas IEM pakļautībā esošo iestāžu vadītājus iecelt amatā uz 5 gadiem

Iekšlietu ministres Lindas Mūrnieces vadītājā saņāksmē Iekšlietu ministrijas (IEM) un tās pakļautībā esošo iestāžu vadība konceptuāli atbalstīja priekšlikumu turpmāk IEM sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes (IeVP) vadītājus apstiprināt amatā uz 5 gadiem.

«Latvijā vairāku iestāžu vadītājus iecel amatā uz noteiktu termiņu, tas nodrošina stabilitāti iestādes darbībā un ļauj vadītājam izveidot savas darbības ilgtermiņa stratēģiju un to arī paredzētā termiņā realizēt. Līdzās tam arī iestāžu vadītāju amata kandidātiem būtu lielāka motivācija kandidēt uz šo amatu, jo viņu atrašanās amatā būtu atkarīga tikai no pašam spējam un darbības rezultātiem nevis no izmaiņām koalīcijā un valdībā,» pauž iekšlietu ministre.

Tāpat plānots neregulēt arī procedūru, kādā tiek apstiprināti iestādes vadītāja pienākumu izpildītājs, ja attiecīgās iestādes vadītājs tiek atstādināts no amata pienākumu izpildes vai atbrīvots no amata. Šādā situācijā Ministru kabinets pēc atbildīgā ministra ieteikuma apstiprina attiecīgās iestādes vadītāja

ja pienākumu izpildītāja kandidatūru no iestādes vietnieku vidus līdz atstādināšanas termiņa beigām vai līdz jauna iestādes vadītāja iecelšanai.

Ministrijas un iestāžu vadītāji ir arī konceptuāli vienojušies paplašināt to personu lokus, kuri ir tiesīgi kandidēt uz iestādes vadītāja amatu. «Plašāks kandidātu loks ļauj atrast vislabāko iespējamo vadītāju,» uzsver iekšlietu ministre Linda Mūrniece.

Saņāksmes dalībnieki vienojās noteikt, ka uz VP, VRS un VUGD vadītāja amatu varēs kandidēt persona, kurai ir akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un, kuras izdienas laiks Iekšlietu ministrijas sistēmā nav isāks par desmit gadiem vai, kuras dienesta (darba) pieredze valsts pārvaldē iestādes vadītāja amatā ir ne mazāka par pieciem gadiem.

Grozījumi par iestāžu vadītāju iecelšanu uz 5 gadiem attiektos uz Drošības policijas (DP), Valsts policijas (VP), Valsts robežsardzes (VRS), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) un IeVP vadītājiem.

Saeima pieņem Paziņošanas likumu

Saeima trešajā lasījumā atbalstīja jauno Paziņošanas likumu, kas paredz nodrošināt savlaicīgu un kvalitatīvu iestādes, tostarp administratīvās tiesas un Satversmes tiesas, dokumentu paziņošanu adresātam.

Likums paplašina iespējamās dokumentu paziņošanas veidus. To varēs izdarīt uz vietas iestādē vai tiesā, ar iestādes vai tiesas darbinieku starpniecību, pa pastu, elektroniski, vai arī publiski. Likums detalizēti skaidros katru no dokumentu paziņošanas veidiem, kā arī reglamentēs to paziņošanu uz ārvalstīm.

Jaunais likums risinās patlaban aktuālās problēmas dokumentu paziņošanas jomā. Piemēram, patlaban sarežģījumi rodas, ja dokumenti tiek sūtīti ierakstītā sūtījumā, bet adresāts adresē nav sastopams. Nav noteikts, ar kuru brīdi šāds dokuments uzskatāms par saņemtu. Tas aizkavē administratīvo

procesu, jo administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas ir paziņots adresātam.

Tāpat problēmas rodas, ja pasta darbinieks iestādes sūtāmo dokumentu kļūdaini nodod citai personai vai nenodod vispār, bet tiek uzskatīts, ka dokuments ir paziņots.

Likums nenosaka adresātam pienākumu saņemt viņam nosūtītos dokumentus, un nav reti gadījumi, kad cilvēks nedodas uz pastu saņemt viņam nelabvēlīgu administratīvo aktu. Šādi strīdi tiek skatīti visās tiesu instancēs, palielinot jau tā noslogoto tiesu darba apjomu.

Līdz šim vienots regulējums par dokumentu paziņošanu nepastāvēja. Paredzēts, ka nākotnē šis likums regulēs dokumentu paziņošanu arī kriminālprocesa un civilprocesa ietvaros.

Jaunais likums stāsies spēkā 2011. gada 1. janvārī.

Tiesās pieaug nepamatotu prasību skaits pret darba devējiem

Kopš 2008. gada otrā pusgada būtiski palielinājies tiesās risinātu darba strīdu skaits. Salīdzinot ar attiecīgo 2008. gada periodu, 2010. gada 1. pusgadā saņemto prasību skaits jautājumos par atjaunošanu darbā ir trīskāršojies. Turpina pieaugt arī prasību skaits par darba samaksas piedziņu un saistībā ar citiem darba strīdiem. Taču Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) reģionālo ekspertu pieredze liecina, ka lielākajā daļā gadījumu iesniedzēja prasības nav pamatotas, turklāt šādu nepamatotu darbinieku prasību pieteikumu skaits tikai pieaug.

Tiesu informācijas sistēmas dati liecina, ka 2008. gadā rajona (pilsētas) tiesās tika iesniegtas 189 prasības par atjaunošanu darbā, 2009. gadā šādu prasību skaits gandrīz trīskāršojies (kopumā 479 prasības). Arī 2010. gada 1. pusgada dati liecina, ka šādu prasību skaits ir ievērojams, — līdz jūnijam vidum saņemta jau 191 lieta.

Turpina pieaugt arī prasību skaits jautājumos par darba samaksas piedziņu un citiem darba strīdiem — saskaņā ar Tiesu informācijas sistēmas datiem 2008. gadā rajona (pilsētas) tiesās kopumā tika saņemtas 687 prasības, bet 2009. gadā to skaits ir dubultojies, un kopumā tika reģistrētas 1360 prasības. Arī šī pusgada dati liecina par ievērojamo prasību skaitu — līdz jūnijam vidum reģistrētas jau 598 prasības par darba samaksas piedziņu un saistībā ar citiem darba strīdiem.

Ši statistika lielā mērā ir apliecinājums situācijai valstī, kad eko-

nomikas lejupslīdes ietekmē ir samazinājušies uzņēmumu darbības apjomi un darba devējiem nākas samazināt darbinieku skaitu, darba samaksas un darba laiku. LDDK darba tiesību ekspertu pieredze liecina, ka aizvien vairāk darbinieku, kas šo iemeslu dēļ vairs nespēj veikt kredītu maksājumus un segt ikdienas tērpiņus, vērsas tiesās ar prasību pret darba devēju, taču daudzos gadījumos šīs prasības nav pamatotas.

Gadījumos, kad prasības nav pamatotas, visbiežāk darba devējs ir atbrīvojis darbinieku, jo pats darbinieks savus pienākumus pildījis negodprātīgi, izdarījis zādžību uzņēmumā, ieradies darbā alkohola reibumā u.tml. Nemot vērā šos apstākļus, bieži vien jau tiesas sēdē darbinieks savu prasību atsauc. Taču darba devējam jau ir radīts ne tikai materiāls, bet arī morāls kaitējums.

Diemžēl tiesu prakse arvien vairāk liecina arī par darbinieku neprofesionalitāti un nesagatavotību tiesas sēdei. Lai arī Darba likuma 125. pants nosaka, ka pierādīšanas pienākums ir darba devējam, tiesvedībā arī darbiniekam jāpierāda sava prasījuma pamatotība ar civilprocesa atļautiem pierādīšanas līdzekļiem, taču bieži vien darbinieks to nespēj izdarīt.

Lai izvairītos no šādiem nepatīkamiem precedentiem, LDDK iesaka darbiniekiem pirms tiesāšanās procesa uzsākšanas vērsties Valsts darba inspekcijā vai Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībā un noskaidrot, vai prasījums ir pamatots, kā arī gadījumā, ja darbinieks tiesā sevī aizstāv pats, no-

skaidrot tiesāšanās ētikas pamatprincipus.

Vēl viens nozīmīgs aspekts ir jautājums par tiesu pieejamību — diemžēl tiesu noslogotība aizvien pieaug, lietu izskatīšanas termiņi ievēlās un tiesvedības process ilgst krietni ilgāk kā plānots, tādējādi radot neplānotus zaudējumus abām pusēm. Tādēļ LDDK uzskata, ka Latvijā būtu jāpārņem Igaunijas pieredze un jāveido tā saucamās darba tiesas, kurās darba strīdus būtu iespējams risināt daudz ātrāk un efektīvāk.

Prasību skaits jautājumos, kas saistīti ar darba strīdiem, turpina pieaugt, jo Civilprocesa likums nosaka, ka prasībās par darba samaksas piedziņu un citiem darbinieku prasījumiem, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām vai ir ar tām saistīti, prasītāji no tiesas izdevumiem atbrīvoti, bet 28. panta deviņā daļā ļauj prasību, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, prasītājam celt arī pēc savas dzīvesvietas. LDDK uzskata, ka likumdošanā nepieciešams iestrādāt normu, ka arī darba strīdu lietās darbiniekam ir jāatlīdzina tiesas izdevumi, tai skaitā arī tiesāšanās izdevumi darba devējam, ja tiesa noraidījusi prasību.

Nonākot situācijās, kad darbinieks tiesā iesniedz nepamatotu prasību, darba devēji aicināti vērsties LDDK darba devēju konsultāciju centros, kur bez maksas ir iespējams saņemt konsultāciju par pareizāko rīcību šādā situācijā. LDDK Latgales reģionālais darba devēju konsultāciju centrs atrodas Daugavpilī, Mihoelsa ielā 43 (e-pasts: egils@laddk.lv).

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņi reģistrētie notikumi

Karstais laiks nerzovus padarījis arī suņus

Pagājušās nedēļas laikā iecirkņi reģistrēti trīs gadījumi, kad suņi sakoduši cilvēkus, informē Preiļu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieks Aigars Salenieks.

6. jūlijā saņemta informācija par to, ka Preiļos, Liepu ielā 10, mājas pagalmā suns sakodis divgadīgu bērnu.

Tajā pašā dienā Riebiņu novada Stabulnieku pagastā suns sakodis 1941. gadā dzimušu sievieti.

8. jūlijā līdzīgs gadījums reģistrēts Aglonas novada Aglonas pagastā, kur suns sakodis 1996. gadā dzimušu jaunieci. Arī viņam bija nepieciešama medicīniskā palīdzība.

Izdarija pārkāpumu, bet uzdevās par citu

Nepatīkamam pārstiegumu piedzīvoja kāds 1981. gadā dzimis vīrietis, kurš negaidīti saņēma pavēsti no Preiļu rajona tiesas par it kā izdarītu administratīvu pārkāpumu šī gada maijā. Pēc tam policija noskaidrojusi, ka viņa personas datus par saviem bija uzdevis kāds paziņa, kurš arī dzimis 1981. gadā. Tagad šim viltvārdim būs jāatbild gan par izdarīto likumpārkāpumu, gan svešu personas datu izmantošanu.

Zagli iekāro velosipēdus

Aktivizējušies velosipēdu zagļi. 7. jūlijā Preiļos, Liepu ielā no kāpņu telpas dzīvojamajā mājā nr. 1 nozagts BMX velosipēds melnā krāsā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

10. jūlijā Preiļos nozagts vēl viens velosipēds, zagļi to paņēmuši Daugavpils ielā 57.

Remontējamo ceļu atstāja bez luksoforiem

8. jūlijā policijā saņemts iesniegums par to, ka naktī būvobjektā uz ceļa Preiļi — Priekule nozagti divi Bosh akumulatori no satiksmi regulējošajiem luksoforiem. Policija noskaidro zādžības apstākļus, uzsākts kriminālprocess.

Dzērumā brauc gan velosipēdisti, gan autovadītāji

8. jūlijā Līvānu novada Rožupes pagastā 1968. gadā dzimis vīrietis alkohola reibumā brauca ar velosipēdu. Policijā noskaidrots, ka reibuma pakāpe bijusi 1,05 promiles. Par to paredzēts administratīvais sods.

10. jūlijā policija Vārkavas novada Upmalas pagastā uz ceļa apturēja automašīnu Opel Vectra un noskaidroja, ka tā vadītājs, 1993. gadā dzimis jaunieci, bija sēdies pie transportlīdzekļa stūres bez autovadītāja tiesībām, kā arī atradās alkohola reibumā (konstatētas 0,4 promiles). Vainīgajam būs jāmaksā administratīvais sods.

Krietni lielākā reibumā ceļā bija devies kāds vīrietis, kuru policija apturēja 11. jūlijā Līvānos. 1977. gadā dzimušais automašīnas VW Golf vadītājs pa Rīgas ielu brauca reibumā, kas sasniegta 2,5 promiles. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Aizturēja elektrokabeļu zagļu grupu

Pēdējā laikā Preiļos un apkārtnē reģistrētas vairākas elektrības kabeļu un citu metāla izstrādājumu zādžības. Naktī uz 9. jūliju ap pulksten 1.15 policijas darbinieki aizturēja vairāku personu grupu, kura tikko bija paveikusi zādžību akciju sabiedrības «Preiļu siera» teritorijā. Viņi bija nozaguši elektrības kabeļi. Noskaidrots, ka likumpārkāpēju kontā ir vēl vairākas līdzīga rakstura zādžības, piemēram, bijušās linu fabrikas teritorijā, kā arī 5. jūlijā paveikta zādžība jau minētās akciju sabiedrības «Preiļu siera» teritorijā. Toreiz zagļi no uzņēmuma siltumtīkām bija paņēmuši zāles pļaušanai paredzēto trimeri «Stihl».

Noslīka peldēšanās laikā

11. jūlijā ap pusdienlaiku Aglonas novada Kastulīnas pagasta Priežmalē Ilzes ezerā peldoties noslīka 1988. gadā dzimis vīrietis.

Policijas pārstāvji atgādina, ka atveldzēšanās karstā laikā var būt arī bīstama. Nepeldiet vieni un nepeldiet tālu no krasta!

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa informācija

Lūdz palīdzību Jura Daniļeviča meklēšanā

Vecāki un Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknis lūdz palīdzību pazudušā Jura Daniļeviča meklēšanā.

Šī gada 3. jūlijā pulksten 13.00 viņš ar velosipēdu (gaiši pelēkā krāsā) aizbrauca no mājām Vārkavas novada Rožkalnu pagasta «Zeltovkā» Vecvārkavas virzienā un viņa atrašanās vieta līdz šim brīdī nav zināma.

Pazīmes — 19 gadus vecs, augums 187 centimetri. Bija ģērbies baltā T-kreklā, spilgtos salātu krāsas šortos, pelēkās zeķēs, tumšās sporta kurpēs.

Līdzī paņēmtās mantas — naudas maks, portatīvais dators, tumšās krāsas mugursoma, mobilais tālrunis (uz doto brīdi atslēgts vai arī atrodas ārpus uzlādēšanas zonas).

No vietējiem iedzīvotājiem iegūtā informācija liecina, ka pagājušajā ceturtdienā, 8. jūlijā, aptuveni ap pulksten 14.20 meklējamais pūsis redzēts Kalupē braucam ar velosipēdu. Tajā pašā dienā Rožkalnu pagasta «Andiņos» pie meža masīva atrasts viņa velosipēds, bet, apsekojot tuvāko meža apkaimi, atrasta vieta, kur viņš īslaicīgi bija apmeties.

Ja jūsu rīcībā ir jebkāda informācija par Jura Daniļeviča atrašanās vietu, lūdzam nekavējoties ziņot tuvākajā policijas iestādē vai arī vecākiem pa tālruni 28373179, 26272575, mājas stacionārais telefons 65329642.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS LĪDZJŪTĪBAS

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.

Tālr. 25441183, 28609904.

✓ PVC logi (6 kameru) par super cenu!
✓ Siltās ārdurvis tikai Ls 99.
Bezprocentu kredīts.
Valmieras iela 2, Preiļi.
Tālr. 28673992.

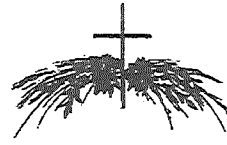
Pārdod

2 istabu dzīvokli Dagdā ar centrālo un krāsns apkuri. Tālr. 26260001;
VOLGA GAZ-24, nobraukums 41000 km, lieliskā stāvoklī un daudz jaunu rezerves daļu. Tālr. 26257011;
vieglās automašīnas gāzes iekārtu. Tālr. 26257011;

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 20238990.

PRESĒ SIENU.
Tālr. 22021587.

AUDI 100 (2,3E, sedans, 1989. g. izl., benzīns, TA līdz 22.10.2010., uzpildes tvertne – 100 l, Ls 450). T.29735978;
BMW 320i (1993. g. izl., M-komplekts, lietie disk, spoilers, baltā krāsā, TA, teicamā stāvoklī). T.26341277;
OPEL FRONTERA (2001. g. izl., 2,2 DTI, 4 x 4, el. stikli, el. spoguļi ar apsildi, kondicionieris, centrālā atslēga, TA, 5800 EUR). T.22454304.

Saule nenodzisa,
Palika arī pasaule visa.
Tikai cilvēks gāja, projām gāja
Uz zemes mājām.
Skumju brīdī esam kopā ar
kolēģi Anitu Salenieci,
VĪRŪ pāragri zaudējot.
Zobārstes un zobu tehniķes

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek. Un mirdz...
Izsakām dziļu līdzjutību Māritei
un Kristīnei Lazdānēm sakarā ar
BRĀLA un ONKUĻA nāvi.
Preiļu novada kultūras centrs

Nejautājiet man vairs neko,
Es nezinu, kādēļ tik pēkšņi atstāju
jūs.
Kāpēc aizlūza spārni, kāpēc
aizsmaka balss,
Un man pietrūka spēka aiziet
uz mājām.
Sērojam kopā ar Šimaļunas
ģimeni, dēlu EDGARU
pāragri zaudējot.
Preiļu tirgus kolektīvs

Bez atbalss zeme...
Tumsa aug un aug,
Mans dēliņ...
Klusums... klusums... nesusaukt.
Noliecam galvas jūsu sāpju
priekšā, Tatjana un Laimonis
Šimaļunas, dēlu EDGARU
tragiski zaudējot.
Ģimenes draugi

Adrenalinšovs Vecvārkavā pulcēja simtiem skatītāju

● Vietējie vīri spēku demonstrēja, turot izstieptās rokās iepakojumus ar minerālūdeni.

9. jūlijā Vecvārkavas estrādē pulcējās simtiem skatītāju, lai noskatītos un piedalītos nebijušā pasākumā — Adrenalinšovā, kur nervus kutināja triāla kluba «Karters» trijotne — Latvijā un Eiropā atzīti un panākumus guvuši triālisti — Kristaps Skudra, Ansis Dermaks, Ēriks Karlsons; spēcīgākie Latvijas un Eiropas vīri — Artis Plivda, Agris Kazeļņiks un ekstrēmu izjūtu grupa «Ultimate jump». Viņus savu māku un varēšanu parādīt arī Vecvārkavas estrādē bija aicinājusi Vārkavas novada kultūras centra vadītāja Ilga Pokšāne.

Kā informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska, vistālākie viesi — triālisti — nāca no Ventspils novada un ar savu sportisko veikumu, papildinot to ar trāpīgiem un asprātīgiem komentāriem, pārsteidza un sajūsmināja ikvienu. Ar triālvēlspēdiem tika rādīti dažādi triki — lēkts uz mašīnas, uz dažādiem paaugstinājumiem, pāri brīvprātīgajiem skatītājiem — drosminiekiem, pat no estrādes sienas! Tāpat skatītājus aizrāva citi konkursi skatītājiem — sacensības ar dažāda lieluma un modeļu velosipēdiem un brauciens ar greizo velosipēdu.

Nepārspēts spēka un izturības demonstrēšanā bija Artis Plivda. Viņš ar saviem kolēģiem — spēkavīru Agri Kazeļņiku un palīgu — bija sagatavojis vairākus konkursus skatītājiem — vietējie vīri sacentās, kurš visilgāk izstieptās rokās noturēs pa 12 kg smagai nastai katrā rokā, kurš visilgāk uz muguras noturēs savu draudzēni, kurš pārspēs Artī Plivdu, kaut arī trīsreiz vieglākas, bet tomēr riepās velšanā. Taču programmas «nagla» pasākuma noslēgumā bija 24 tonnas smagās automašīnas — balķvedēja vilkšana, ko paveica abi spēkavīri — Artis un Agris.

Bet visbiežāk skatītājiem aizrāvās elpa, kad viņi skatījās preiļniešu grupas «Ultimate jump» sniegumu. Kā jau liecina kolektīva — piecu puīšu — nosaukums, viņi aizraujas ar lēkšanu un mēģina lēkt maksimāli augstu un tālu. Zinot, ka estrādes grīdas segums ir betons, un neticot, ka puīši lēcienā ikreiz trāpis uz matrača, skatītāju rindās ik pa laikam kāds saķēra galvu.

Tiem, kam nervu sistēma nebija tik stipra, varēja ļauties «body-art» valdzinājumam — ķermeņus apgleznoja māksliniece Anita Baranovska. Bērniem tehniskās modeļveidēšanas radošo darbnīcu piedāvāja Guntars Ormanis, bet izlēkšanās uz batuta — Normunds Poplavskis. Savukārt tie, kas saju-

● Uzstājas velotriālisti.

● Agris Kazeļņiks un Artis Plivda velk 24 tonnas smago balķvedēju sajūsminātās publikas priekšā. Foto: A.Mačāns

ta izsalkumu, varēja iestiprināties «GrillNiko» ēstuvē.

Kultūras centra vadītāja Ilga Pokšāne pateicās arī pārējiem pasākuma nodrošinātājiem — Vārkavas novada domes priekšsēdētājam Antrai Vilcānei, ziedu salona «Astra» floristei Ivetai Pauniņai, riepu iznomātājiem — Intai Kivlenieci un SIA «Turība», balķvedē-

ja īpašniekam — kokapstrādes uzņēmumam «Šņepstu Jaunāres» un šoferim Pēterim Spūlim, vieglās automašīnas aizdevējam Aldim Pokšanam, sporta inventāra sagādātājiem — Staņislavam Stankevičam un Edgaram Vaivodam.

Vakarā novada ļaudis un ciemiņi tika aicināti uz Ziedu balli

kopā ar Ēriku Gruzniņu. Ballē vajadzēja ierasties puķainos tērpos, skaistāko un gaumīgāko tērpu īpašnieki tika pie pārsteiguma balvām. Daži laimīgo ieejas biļešu īpašnieki saņēma dāvanas — ziedu salons «Astra» bija sarūpējis dekoratīvu telpaugu, bet SIA «Arka Preiļi» veikals «Karīna» bija sagādājis konfekšu puķes.